

24. møde

Fredag den 22. november 2002 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 3:

Miljøministerens redegørelse af 9. oktober 2002 om Danmarks natur – ansvaret for at beskytte den og glæden ved at benytte den. (Redegørelsen givet 9/10 2002. Meddelelse om forhandling 9/10 2002).

2) Forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til miljøministeren [om påvirkning af naturarealer og vandmiljø med næringsstoffer fra landbruget og andre forurenere]. Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL). (Forespørgslen anmeldt 3/10 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/10 2002).

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre adgang til naturen. Af Pernille Blach Hansen (S) m.fl. (Fremsat 24/10 2002).

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af GMO-moratoriet. Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL). (Fremsat 9/10 2002).

Medlemmer af Folketinget Jørn Jespersen (SF) og Aage Frandsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et Center for Miljø og Sundhed. (Beslutningsforslag nr. B 44).

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af pendlertog mellem Struer og Århus. (Beslutningsforslag nr. B 46).

Medlemmer af Folketinget Elisabeth Arnold (RV) og Anne Baastrup (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om udviklingen i det internationale politisamarbejde, Danmark deltager i, Interpol og Europol, navnlig hvad angår formål, landekreds, opbygning, forpligtelser og resultater?« (Forespørgsel nr. F 23).

Finansudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende den af statsrevisorerne afgivne endelige betænkning over statsregnskabet for finansåret 2000. (Beslutningsforslag nr. B 45).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Medlemmer af Folketinget Marianne Jelved (RV) og Margrethe Vestager (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af tillægsstipendium for studerende med handicap. (Beslutningsforslag nr. B 43).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 3:

Miljøministerens redegørelse af 9. oktober 2002 om Danmarks natur – ansvaret for at beskytte den og glæden ved at benytte den. (Redegørelsen givet 9/10 2002. Meddelelse om forhandling 9/10 2002).

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Regeringens redegørelse om Danmarks natur har som undertitel: »Ansvaret for at beskytte den og glæden ved at benytte den«. Det er netop de to punkter, der er det centrale i Venstres naturpolitik. Vi skal beskytte naturen, men vi skal også kunne glæde os over at benytte den. Og det er samtidig de to centrale punkter i de initiativer, som regeringen har sat i gang på det her område.

Naturpolitikken skal i de kommende år tilrettelægges efter følgende tre forudsætninger, står der i redegørelsen: Den skal målrettet og præcist leve op til internationale forpligtelser, som Danmark har påtaget sig. Den skal tilrettelægges afbalanceret mellem hensynet til beskyttelse af dyr og planter, erhvervsudøvelsen i jordbruget og til befolkningens muligheder for friluftsliv og naturoplevelser. Den er et vigtigt element i en samlet bæredygtig velfærdspolitik.

Et yderligere mål for regeringen er, står der i redegørelsen, at der skal ske direkte inddragelse af borgere, foreninger, lokale myndigheder m.v. i driften, beskyttelsen og benyttelsen af statens skov- og naturområder. Det er alle punkter, som Venstre kan støtte.

De overordnede pejlemærker, som skal være styrende for reguleringer og initiativer på naturområdet, vil være, at naturpolitikken i størst muligt omfang skal hvile på holdbar dokumentation om naturens tilstand;

at de offentlige initiativer og den offentlige regulering i naturpolitikken skal være lokalt forankret, og løsningerne skal opnås ved medejerskab hos lokale myndigheder, erhvervsliv og befolkningen;

at de naturpolitiske initiativer skal have klare målsætninger med fokusering på en beskrivelse af konsekvenserne, ikke blot for naturen, men også for erhvervsliv og grundejere, hermed menes også samfunds- og velfærdsøkonomiske konsekvensberegninger; og til sidst

at de naturpolitiske reguleringer er både klare og gennemsigtige, og at retssikkerheden er på plads. Det er vigtige elementer.

Den naturpolitiske redegørelse rummer ni hovedelementer, hvor der skal sættes ind: natur og børn; natur og friluftsliv; natur og byer; natur, dyr og planter; natur og nationale naturområder; natur og landbrug; natur og skov; natur og vand; og natur og kyster. Det virker ikke, som om der er glemt noget her. De ni områder er

centrale indsatsområder, og de dækker bredt, og de dækker alle vigtige områder i relation til naturen.

Kl. 10.05

For en række af områderne er der allerede i dag sat initiativer i gang. I forbindelse med finansloven blev der indgået en aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti om 50 mio. kr. mere – altså yderligere – til naturområder i 2003.

Aftalen gælder tre hovedpunkter: 20 mio. kr. til pilotprojekter med nationale naturområder, 20 mio. kr. til skabelsen af nye bynære områder, skove, 10 mio. kr. til øget beskyttelses- og plejeindsats i habitatområder, genopretning af ådale m.v. Aftalen arbejder ud fra, at der skabes et lokalt medejerskab.

Det er kommunerne og amterne, som får en helt central rolle i forbindelse med pilotprojekterne med de nationale naturområder.

Det virker derfor mærkeligt, at ikke alle partier i Folketinget kunne være med sammen om denne aftale. De forskellige partier kan have en forskellig opfattelse af, hvor mange penge der skal bruges på det område. Nogle mener, at de vil bruge meget større summer. Det er jo meget reelt.

Men det er ganske enkelt uforståeligt, at disse partier ikke vil være med til at bevilge 50 mio. kr. mere til naturen. Det virker, som om det bare er et mål i sig selv at sige nej til en forbedring på miljøområdet, fordi det vigtigste ikke er en solid miljøindsats, men derimod at vise, at man ikke er enig i regeringens miljøpolitik.

Det må virke uforståeligt for de mange borgere rundt om i landet, som bakker op om dette initiativ, at netop de partier, som oftest råber højest om en øget indsats på miljøområdet, ikke ønsker at forøge budgettet med 50 mio. kr. til natur. Det hele er altså bare tomme ord, når det kommer til stykket.

Et andet område, hvor regeringen har vist handlekraft, er, når det gælder adgangen til naturen. Den 13. november indgik miljøministeren en aftale om yderligere adgang til naturen med Landboorganisationerne, Dansk Familielandbrug, Dansk Skovforening, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet, som bl.a. betyder, at der vil blive fastsat regler med henblik på at sikre, at veje og stier af særlig rekreativ betydning kun må nedlægges, hvis der skabes og etableres alternative adgangsmuligheder.

Der gives bedre adgang for gående og cyklen de færdsel på private veje og stier i det åbne

land og på veje og stier i private skove. Der bliver bedre adgang for ridning og for bløde aktiviteter. Der gives bedre adgang til udrykede arealer, for bare at nævne nogle af forbedringerne.

Styrken i denne aftale er, at det er en frivillig aftale mellem alle centrale parter på området. Det betyder, at aftalen har den bedste mulighed for at blive en succes.

De to områder, som jeg har nævnt, symboliserer jo netop det, jeg startede med at sige, nemlig at vi skal beskytte naturen, og vi skal glæde os over at benytte den. Ud over disse to eksempler på indsatser på naturområdet kan også nævnes en række andre initiativer, som jeg ganske givet vil komme ind på senere.

Med de ord vil jeg med glæde og forventning se frem til den kommende debat.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det først fru Pernille Blach Hansen, derefter hr. Keld Albrechtsen og hr. Torben Hansen, og så får hr. Vesselbo lejlighed til at svare.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det indlæg, vi netop har hørt fra Venstres ordfører, var jo præget af nogle pæne ord, men meget lidt konkret handling – og mest af alt stort set ingenting til at gennemføre det her med.

Naturområdet er virkelig det sted, hvor regeringen stort set har skåret allerallermest, samtidig med at man siger en masse pæne ord. Der er størst afstand mellem det, der skal gøres, mellem behovet og så det, regeringen reelt er villig til at afsætte.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Eyvind Vesselbo: Hvordan kan det være, at regeringen ifølge sine egne tal faktisk har skåret i perioden fra 2002 til 2005 over 0,5 mia. netop på naturindsatsen set i forhold til den tidligere regeringsbevilning? Er det virkelig efter hr. Eyvind Vesselbos opfattelse en styrkelse af naturområdet, at man fratager området 0,5 mia.?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, hr. Eyvind Vesselbos fremstilling af sagen om skovforliget er højst urimelig. Det faktuelle forløb var jo, at vi i hvert fald fra Enhedslstens side sagde, at vi da godt ville være med til at lave den aftale om skovene, men vi ville ikke være med til at tage medansvar for den reduktion af beløbsrammerne, som fru Pernille Blach Hansen var inde på.

Der ville vi stå frit til selvfølgelig at have vores holdning til, at der burde afsættes flere midler. Men vi sagde jo faktisk til regeringen, det vil ministeren kunne bekræfte, at vi var indstillet på at indgå den aftale med de midler, som der så kunne skaffes et flertal for i Folketinget.

Kl. 10.10

Derfor skal man ikke stå her og sige, at vi ikke var at finde. Vi *var* at finde, og vi ville have indgået en aftale selv om ganske beskedne midler, for vi er nu engang indrettet sådan, at vi også medvirker til ganske beskedne skridt, selv om vi gerne ville have noget mere. Men man skal altså ikke stå og fremstille det på den måde.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Ja, det var jo mange flotte ord fra Venstres miljøordfører. Men når vi kommer til det konkrete, så er der jo allerede andre, der har vist, at hulheden i hvert fald er til stede, også når vi taler om det økonomiske.

Jeg har et par sådan mere konkrete spørgsmål til Venstres miljøordfører. Eksempelvis står der på side 5 i den her naturreddegørelse, at reglerne for gennemførelse af fredning skal justeres, så der skabes bedre samklang mellem rettigheder og pligter hos de forskellige aktører på fredningsområdet, f.eks. med hensyn til finansiering af fredninger.

Betyder det, at eksempelvis Danmarks Naturfredningsforening, som kan rejse fredningssager, med denne her passus rent faktisk også selv skal ind og være medfinansierende? Er det det, som regeringen mener med medejerskab, at de organisationer rundtomkring, der i national og lokal interesse kan rejse fredningssager, rent faktisk også selv skal med ind at finansiere? Det kunne være meget interessant at få et svar på det spørgsmål.

Første næstformand (Svend Auken):

Der skete en fejl før ved det, at hr. Eyvind Vesselbo fik mindre taletid, end han var berettiget til, så derfor vil vi her give 5 minutter til både at besvare og færdiggøre ordførerindlægget. Vi beklager. Det var en teknisk fejl.

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg er glad over, at formanden beklager, for man har jo lavet sin tale og et forløb i sin tale, og det er jo ikke, synes jeg, særlig heldigt, at man bliver stoppet midt i det forløb, som man egentlig har

planlagt med de argumenter, der ligger. Jeg synes, det var pinligt at blive stoppet på den måde.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg vil lige sige til ordføreren, at det her jo er tekniske fejl, og at de kan ske. Det er *ikke* sædvane i Folketinget, at medlemmer går i rette med formanden. Der kan fortsættes – nu!

Eyvind Vesselbo (V):

Det er vel heller ikke sædvane, at man stopper folk midt i deres tale.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg er nødt til at sige, at hvis ikke det her hører op, må jeg fratage ordføreren ordet! Fortsæt nu med talen!

Eyvind Vesselbo (V):

Med hensyn til spørgsmålet fra salen vil jeg sige, at det, det drejer sig om i den her naturplan, jo er at se på, hvad der kommer ud af den økonomi, der stilles til rådighed. Vi kan godt diskutere penge, og hvor mange penge der bliver afsat, og hvor mange penge der bliver skåret. Det er jo det, vi har brugt utallige timer på, nemlig at diskutere tal og hvor meget der er blevet skåret.

Der er ikke rigtig nogen, som egentlig er helt klar over, hvad det reelle tal er. Det lyder i hvert fald ikke sådan, når man kommer herop på tallerstolen. Man slynger om sig med kæmpebeløb på beskæringer, og det er slet ikke tal, jeg kan genkende.

Det, som jeg gerne vil se på, er, hvad der kommer ud af det, som bliver vedtaget, og det drøfter vi jo aldrig her, for det er jo ikke det, der åbenbart er interessant.

Vedrørende Enhedslisten så er jeg ganske enig i, at hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten var meget positive under de forhandlinger. Nu vil jeg jo ikke referere fra de forhandlinger, men jeg kan bekræfte det, hr. Keld Albrechtsen sagde. Det, der bare var ærgerligt, var, at Enhedslisten så ikke tilsluttede sig forliget, når man jo syntes, det var så godt, og i øvrigt bakkede op både om pengene og også måden, det blev finansieret på.

Det var derfor, jeg sagde i min indledning, at jeg var ked af, at vi ikke kunne få en bred opbakning til det, for det, man jo kunne blive enige om, var vel at bevilge de 50 mio. kr. Som jeg også sagde i min indledning, kunne det jo godt være, at man havde en idé om, at man ville have 200, 300 mio. kr., men man kunne vel i det mind-

ste have stemt for de 50 mio., så havde man jo fået noget.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan godt forstå, at det for hr. Eyvind Vesselbo er meget ubehageligt at forholde sig til kendsgerningerne. Men de tal, jeg nævnte i mit første indlæg, er jo ikke nogen, jeg har fundet på. Det er tal, der kommer fra Miljøministeriet, og ministeren vil kunne dokumentere senere, at det er rigtigt, at det er de tal, der er blevet oplyst for os under finanslovforhandlingerne, og at forskellen på den nuværende regerings bevillinger til natur og den tidligere regerings bevillinger til natur i årene 2002-2005 er på over 0,5 mia. kr.

Det vil sige, at man styrker området med 50 mio. kr., og så skærer man 500 mio. kr. Vil hr. Eyvind Vesselbo ikke nok være rar at forsøge at forklare mig, hvordan det kan give en styrkelse af naturområdet? EU har jo sagt, at der over 10 år er brug for 2,6 mia. kr. til at beskytte naturområder i Danmark, og med de enorme opgaver, vi så står over for, er det vel ikke en beskæring af indsatsen, der er brug for? Eller er der det, set med Venstres øjne?

Kl. 10.15

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg siger bare, at regeringen godt kunne have fået et bredere forlig, hvis den selv havde ønsket det.

Regeringen havde aftalt med Dansk Folkeparti, at der kun måtte bruges 50 mio. kr., det vil sige, at der var et flertal i Folketinget, som kun ville bruge 50 mio. kr. Det var vi andre ikke enige i, men vi ville bare have lov til at sige, at det var vi ikke enige i, og vi ville have lov til at stemme for forslag om mere end 50 mio. kr. i forbindelse med finansloven. Der var jo ikke nogen risiko for regeringen, for det ville ikke blive vedtaget, fordi regeringen havde flertal sammen med Dansk Folkeparti, så derfor kan jeg da kun forstå det sådan, at regeringen i virkeligheden ikke var interesseret i, at man fik det brede forlig.

Dansk Folkeparti var indstillet på at sikre, at der ikke blev brugt mere end 50 mio. kr. Det er ubegribeligt, hvorfor Dansk Folkeparti var det, men det er en anden sag. Men sådan lå situationen, og derfor skal hr. Eyvind Vesselbo ikke stå her og sige, at der ikke var vilje hos oppositionen til at være med i et bredt forlig, for det var

der. Det var regeringen, som ikke havde vilje til at lave det brede forlig.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Vedrørende økonomien bruges der jo i øjeblikket 155 mio. kr. på naturområdet, og derudover er der bevilget de 50 mio. kr. i forliget.

Det, fru Pernille Blach Hansen nævner, er overslagsårene, og overslagsårene har vi ikke umiddelbart taget stilling til, for det er jo noget, der forhandles fra finanslov til finanslov. Det er klart, at man kan lægge tal frem for de næste 20 år og sige, at regeringen nok kunne finde på at skære ned, men det, det drejer sig om, er, hvad der sker i 2003. Her vil der blive brugt minimum 155 mio. kr. på naturområdet, og det er dét, der er sagen. Det er ikke sagen, hvad der måske ville blive brugt i 2006, 2007 eller 2008, for der kan være nogle helt andre vilkår, når der skal forhandles finanslov til den tid.

Jeg ville da meget gerne have haft et bredt forlig, skal jeg sige til hr. Keld Albrechtsen. Jeg sad også i forhandlinger med hr. Keld Albrechtsen og mærkede den sympati, der var over for forslaget om at bevilge 50 mio. kr. ekstra til naturområdet, og derfor kan jeg bare ikke forstå, hvorfor hr. Keld Albrechtsen ikke stemte for de 50 mio. kr., netop for at vise at man ikke bare ligger i hængekøjen sammen med de andre partier på venstrefløjen, men også er lidt aktiv og støtter det, når nu man siger, at man godt vil støtte naturområdet.

Jeg ved da også godt, at hr. Keld Albrechtsen gerne ville bruge 200, 300 eller 400 mio. kr. mere, kunne jeg forestille mig. For hr. Keld Albrechtsen har det nemlig ingen betydning, om man sætter skatten op, men det har det altså for os. Vi vil godt holde skatten i ro, så vi ikke forøger udgifterne urimeligt, og det er her, vore veje skilles. Men derfor kunne hr. Keld Albrechtsen jo udmærket have stemt for de 50 mio. kr. og i hvert fald vist en positiv indstilling til at gøre noget for naturen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan huske, at da den nuværende miljøminister var ny i sit embede, udtalte han her i Folketingssalen, at det er nødvendigt at prioritere, og at man bliver nødt til at stå ved sine prioriteringer. Det råd synes jeg hr. Eyvind Vesselbo skulle tage til sig.

Det er pinligt, at vi skal diskutere de faktuelle nedskæringer på naturområdet, når kendsgerningerne er, som det også er tilkendegivet af Miljøministeriet i adskillige svar til Folketinget, at det første, man gjorde, var at fjerne 4 gange 80 mio. kr. i 4 budgetår, altså at fratage naturområdet 320 mio. kr., som var kommet ind året før. Dertil kommer de generelle nedskæringer, så det samlede tab for naturområdet er 430 mio. kr. Det er en kendsgerning, og det synes jeg bare man skal vedstå og argumentere for, at det er den prioritering, som Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har foretaget. Det er da fair nok, at man har en naturpolitik, der siger, at der skal gøres meget mindre, og at man vil ofre færre penge, men så bør man da stå ved det. Det er ganske uanstændigt at prøve at benægte det.

Kl. 10.20

Dertil kommer, at vi under forhandlingerne om den såkaldte naturreform, hvor man efter at have fjernet 4 gange 80 mio. kr. tilførte 50 mio. kr. og forsøgte at få det til at se ud som et frem-skridt, prøvede voldsomt på at få bare en lille indrømmelse på nogle områder for at forbedre naturkvaliteten, f.eks. bufferzoner om sårbare områder og sådan noget, så jeg skal bare spørge: Kan hr. Eyvind Vesselbo nævne bare ét eksempel på en indrømmelse fra regeringens side under de forhandlinger?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan ikke forstå, at hr. Eyvind Vesselbo forsøger at benægte virkeligheden. Som hr. Jørn Jespersen lige har nævnt, spares der næsten 0,5 mia. over 4 år, og det er jo ikke sådan, at det er nogle tal, som bare er grebet ud af luften. Der står faktisk i et svar til Miljø- og Planlægningsudvalget fra miljøministeren selv, at BO-tallene, altså de tal, der gælder i 2004 og 2005, vurderes til at give en realistisk beskrivelse af udviklingen i Miljøministeriets budgetrammer. Det vil sige, at ministeriet og ministeren selv har tilkendegivet, at de tal, der nu står, er realistiske, også for de kommende år.

Jeg vil gerne spørge hr. Eyvind Vesselbo: Når nu det ser ud til, at man vil skære denne halve milliard over 4 år, og hr. Eyvind Vesselbo ikke kan bekræfte det, betyder det så, at regeringen er klar med en markant satsning og flere penge til naturen de kommende år? Eller skal vi blive ved med at høre tomme, tomme, tomme ord? De eneste, der får ekstra penge i øjeblikket, er landbruget, som skal kompenseres for det ene og det

andet, og er det Venstres opfattelse af god miljøpolitik, at landmændene skal kompenseres, og at naturen skal have stort set ingenting?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

De medlemmer, der tidligere har været på talerstolen, har jo i rigt mål dokumenteret, at regeringens ambitionsniveau på dette område er rygstende lavt.

Jeg har stillet et helt konkret spørgsmål til Venstres ordfører, hr. Eyvind Vesselbo, om det, der står om fredninger i regeringens naturreddegørelse, betyder, at de, der kan rejse lokale fredningssager, eksempelvis Danmarks Naturfredningsforening, skal være med i finansieringen af de fredningssager. Det må være et klart og simpelt spørgsmål, som Venstres miljøordfører kan besvare.

Årsagen til, at det måske forholder sig sådan, er måske i den sidste ende, at regeringen slet ikke ønsker, at der bliver rejst flere fredningssager. I udspillet fra Wilhjelmudvalget var der seks nationale naturområder, men nu taler man om tre-fire forskellige pilotprojekter i denne naturreddegørelse, og de skal bygge på medejerskab og frivillighed. Lad os nu rent hypotetisk sige, at der er en enkelt, som ikke vil være med frivilligt, betyder det så, at vedkommende har vetoret?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Der var en del af min tale, som jeg ikke fik mulighed for at holde i mit første indlæg. Jeg ville have sluttet af med at sige:

Vi vil ganske givet i den følgende debat høre en masse kritiske røster. Men hvis det går, som det plejer, når vi drøfter natur og miljø, vil det ikke være miljøindsatsen, der vil være i centrum for debatten. Det vil alene være nogle mavesure kommentarer over, at man har sat sig selv uden for indflydelse på størstedelen af miljøområdet.

Der er ingen tvivl om, at befolkningen har opdaget, hvem det er, der tager initiativer på miljøområdet, og den har også opdaget, hvem det er, der ligger i hængekøjen og brokker sig. Det, vi hører her, er jo netop ikke en debat om miljøet og naturen. Det er alene en debat om, hvor mange penge der står på kontoen i årene fremover, også teoretiske penge. Det er ren teori, det er hypoteser, alt det vi drøfter.

Hvorfor ikke i stedet drøfte det, som kommer ud af de penge, der faktisk er afsat for 2003? Det

er det, der er lagt op til, det er en naturreddegørelse, der skal diskuteres, og derfor er det dybt chokerende, at vi gang på gang skal stå her og drøfte ikke det, der er det reelle, men kun det, som nogle ønsker, nemlig økonomi og teori.

Til hr. Jørn Jespersen vil jeg sige, at der ganske rigtigt er skåret 80 mio. kr. ned næste år, men der er tilført 50 mio. kr. plus 13 mio. kr., så den voldsomme reduktion, hr. Jørn Jespersen taler om, kan jeg ikke se.

Kl. 10.25

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Vesselbo har ret i, at jeg havde en positiv forhandling med ministeren, og det vil jeg også gerne kvittere for. Enhedslisten ville også gerne være med til at bruge de næste 50 mio. kr., men så var det, vi skulle tvinges til at underskrive en håndfæstning på, at vi ikke måtte arbejde for de næste 50 mio. kr. Jeg har til dato ikke fattet, hvorfor det skulle være nødvendigt, at Enhedslisten skulle underskrive en sådan håndfæstning, og det ville vi altså ikke.

Så siger hr. Eyvind Vesselbo, at der ikke er fastlagt noget for budgetoverslagsårene, dvs. 2004 og 2005, så her kunne der eventuelt godt blive tale om flere penge. Vi ved jo, at der f.eks. til nye skove er en lang kø af projekter, der er brug for flere penge til, og så vil jeg da spørge hr. Eyvind Vesselbo: Skulle det signal forstås sådan, at når det drejer sig om de kommende finanslove, vil regeringen være indstillet på også at diskutere et større budgetbeløb? Så er der nemlig ingen tvivl om, at så vil Enhedslisten også være lige på pletten og være parat til at deltage i en ny forhandlingsrunde.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Fru Pernille Blach Hansen nævnte, at de eneste, der i øjeblikket får flere penge på naturområdet, er landbruget, som åbenbart efter regeringens opfattelse skal have kompensation for at overholde generelle miljøregler, og der er nedsat et udvalg, der skal lave nærmere regler for det. Kan hr. Vesselbo ikke forklare Folketinget, hvordan det kan være, at ét enkelt erhverv skal have kompensation for at overholde miljøreglerne? Skal bilisterne så også have kompensation for at overholde færdselsreglerne? Det er fuldstændig absurd, og hvad er begrundelsen for det initiativ?

Så vil jeg i øvrigt sige, at det ikke er helt rigtigt, at det kun er landbruget, der får ekstra penge. Bjørn Lomborgs Institut for Miljøvurdering har jo også fået ekstra penge ved en eller anden besynderlig procedure. Vil hr. Vesselbo ikke redegøre for, hvordan det er gået til, og hvordan beslutningsproceduren for bevillinger på miljøområdet foregår i regeringen?

Mit tredje spørgsmål er: Hvilke indrømmelser mener hr. Vesselbo, at regeringen gav oppositionspartierne under forhandlingerne om naturen? Bare ét eneste eksempel på én lillebitte indrømmelse.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at nu har jeg jo ikke været så mange år i Folketinget, men det har hr. Keld Albrechtsen, og han ved godt, hvordan finanslovforhandlinger foregår. Når man indgår en aftale, kan man jo ikke pludselig springe fra aftalen bagefter og sige, at man egentlig godt ville have haft noget andet. Når man går ind i en aftale, binder man sig til den, det er jo realiteten.

Hvis nu hr. Keld Albrechtsen havde været med i forliget, kunne han jo have været med til det, som forligsparterne i denne sag har aftalt, nemlig at når vi når ud af 2003, sætter vi os sammen og finder ud af, hvad vi skal bruge i 2004 og 2005. Det er jo sådan, man gør, og det er derfor, man får indflydelse. Men når man stemmer nej, fordi man ikke vil være med, sætter man sig uden for indflydelse, og det er det, hr. Keld Albrechtsen har gjort her sammen med de andre i hængekøjen.

Til hr. Jørn Jespersen vil jeg sige, at det da er klart, at man skal have kompensation, hvis man bliver frataget en mulighed for at producere på sin jord, fordi der bliver lavet en regulering, der forhindrer det. Hvis der er tale om en landmand, skal han vel have kompensation, og det er det, der arbejdes med. Men jeg synes i øvrigt, det er et underligt spørgsmål, for jeg mener, at miljøministeren har sagt, at Landbrugsfonden skal være med til at finansiere nogle af tingene, og det er vel en meget fornuftig måde at gøre det på.

Vedrørende finanslovforhandlingerne på det generelle plan om tilskud til Institut for Miljøvurdering, er det vel foregået på den måde, det skal: spørgsmålet har været inde i forhandlingerne, og så er det blevet vedtaget, at Institut for

Miljøvurdering skulle have nogle flere penge. Det er vel helt reelt og sagligt.

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Med hensyn til kompensation til landbruget er det klart, at hvis man laver et indgreb i forhold til en enkelt lodsejer og siger, at vedkommende specielt skal gøre noget ekstra, for han har værdifuld natur, skal det selvfølgelig kompenseres, men det er ikke det, vi taler om. Vi taler om kompensation for at overholde generelle lovgivninger, som gælder for alle inden for erhvervet, og der er det vist aldrig set før, at man udbetaler erstatning, for at en gruppe af mennesker alle sammen skal overholde en fælles generel lovgivning.

Vi har jo masser af eksempler på, at der er gødningsnormer, og der er andre regler for, hvordan man må dyrke sin jord. Der er da aldrig udbetalt kompensation for generelle regler. Det er et nyt princip, som den nuværende regering indfører, og mit spørgsmål var, hvorfor man har indført det. Det fik jeg ikke noget svar på, så jeg efterlyser det igen.

Med hensyn til den ekstra bevilling, som er kommet på et eneste område, nemlig til Institut for Miljøvurdering, siger hr. Vesselbo, at det vist er meget almindeligt. Det er det ikke. Hvis regeringspartierne ønskede en ekstrabevilling, havde man vel foreslået det i sit forslag til finanslov. Det gjorde man ikke. Hvis Dansk Folkeparti havde ønsket det, havde de vel rejst det som krav. Det har de mig bekendt heller ikke gjort.

Derfor spørger jeg: Hvor er den ekstrabevilling kommet fra? Hvem er det, der har rejst ønsket? Hvem er det, der har gennemtruffet det? Er det regeringspartierne? Er det hr. Vesselbo? Er det hr. Jørn Dohrmann, eller hvor kommer det fra?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Man kunne jo høre Venstres miljøordfører, hr. Eyvind Vesselbo, i sin tale besvære sig lidt over, at det her udelukkende blev et spørgsmål om økonomi. Jeg har rent faktisk stillet nogle spørgsmål til indholdet i den her naturreddegørelse, som er den, vi diskuterer for nuværende.

Jeg spurgte bl.a. til hele spørgsmålet om fredning og medejerskab. Det betyder jo så, da jeg ikke har fået noget svar endnu, at jeg kan konkludere, hvis jeg ikke hører andet, at de, der rej-

ser fredningsagerne, også skal være med til at betale. Så er man da fuldstændig stensikker på, at der ikke bliver fredet noget som helst længere i det her land.

Mit andet spørgsmål var om forholdet til de nationale naturområder. Willhelmudvalget spillede ud med seks, nu kommer man meget uambitiøst fra regeringens side med en tre-fire pilotprojekter. Det skal bygge på frivillighed. Det er selvfølgelig også fint nok, men betyder det, hvis der er en enkelt, der i et område ikke vil være med, at vedkommende har fuldstændig vetoret over for nogle helt klare nationale naturinteresser? Det må også være et spørgsmål, som jeg kan få klart svar på i dag.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Til hr. Jørn Jespersen: Jeg mener, at jeg har svaret ganske klart på det spørgsmål, hr. Jørn Jespersen stillede, nemlig at hvis man bliver frataget muligheden for at udøve sit erhverv, nemlig landbrug, skal man selvfølgelig have compensation. Og det bekræftede hr. Jørn Jespersen også. Så jeg forstår ikke helt, hvad det er yderligere, der kommer af spørgsmål her, for hvis man ikke kan drive landbrug, skal man selvfølgelig have compensation.

Til hr. Torben Hansen vil jeg sige, at jeg overhovedet ikke forstår, hvorfor hr. Torben Hansen drager fredninger ind i den her sag. Det har overhovedet ikke noget med den her sag at gøre. Jeg synes, at hr. Torben Hansen må sætte sig ordentligt ind i tingene, inden han kommer herop og stiller spørgsmål. Man kan da ikke inddrage ting, som ikke har noget med det her at gøre.

Med hensyn til, hvem der skal ind i billedet her, er det jo amterne og kommunerne, som skal ind i de sager, og der er ikke noget med, at en eller anden bare kan sige nej i amterne og kommunerne. Det er det, der er medejerskabet.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg kan forstå, at regeringspartierne er vældig fortørnede over, at vi er nogle, som ikke ville være med til at bruge de 50 mio. kr., som regeringen kalder nye penge på naturområdet.

Baggrunden for, at Det Radikale Venstre ikke vil være med, er, at vi finder det fuldstændig økonomisk uansvarligt at sætte fire pilotprojekter i gang, når man ikke har nogen som helst garanti for, at projekterne kan blive til noget. Med andre ord risikerer vi at bruge 50 mio. kr. som

rene papirpenge til befolkningsundersøgelser, folkehøringer, diverse undersøgelser i de enkelte naturområder, men uden nogen som helst garanti for, at vi rent faktisk får mere natur for pengene.

Det er ellers regeringens slogan, at der skal mere natur for pengene. Derfor er det da fuldstændig ulogisk at bruge 50 mio. kr. uden at have driften for de kommende år klar, altså i BO-årene. Jeg vil gerne have en forklaring på, hvordan man kan komme dertil, at man bruger pengene så uansvarligt.

Kl. 10.35

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Eyvind Vesselbo, og så nærmer vi os en tilbagevenden til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Næh, vil jeg sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, vi er ikke fortørnede over, at De Radikale ikke vil være med, eller at SF eller Enhedslisten eller Socialdemokratiet ikke vil være med til denne aftale. Vi synes bare, det er trist, at man sætter sig uden for indflydelse; at man simpelt hen har meldt pas, placeret sig dybt og tungt i hængekøjen uden at foretage sig noget positivt på miljøområdet.

Det er vi ikke fortørnede over, det er vi ærgrelige over, for vi kunne jo godt være sammen om et fælles udspil om nogle ting her. Det er det, der er det centrale, og ikke at vi er fortørnede, for vi kører bare videre. Vi kommer med vores egne forslag, som bliver vedtaget med det flertal, der gerne vil være med, som er konstruktive.

Med hensyn til de pilotprojekter, som fru Elsebeth Gerner Nielsen nævner, er det jo igen en fatal mangel på tillid til de mennesker ude i lokalsamfundene, som skal være med til det her, for de kan åbenbart ikke forvalte det her. Det var de samme argumenter, man brugte i forbindelse med planloven. Det er mangel på tillid til dem, der skal være med i partnerskaberne.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu forstår jeg bedre. Når vi nu har sat pilotprojekterne i gang, det vil sige, når vi har fået lavet nogle nye rapporter, og når vi har fået lavet nogle nye folkehøringer, er det de lokale partnere, der skal finansiere resten, altså finansiere driften.

Med hensyn til eksempelvis Åmoseprojektet i Vestsjællands Amt koster det omkring 75 mio. kr. bare at sætte første delprojekt i gang. Er det miljøordføreren for Venstres holdning, at alle de penge skal betales af Vestsjællands Amt? For nu at tage udgangspunkt i dét projekt. Det samme gælder selvfølgelig alle andre initiativer.

Hvis det ikke er tilfældet, vil jeg gerne have en forklaring på den enorme økonomiske uansvarlighed, der ligger i, at man sætter nogle initiativer i søen, men uden at ville være med til at gå til finansministeren og sige, at der så selvfølgelig også skal være penge i BO-årene.

Jeg har aldrig været med til noget lignende. Det eneste, vi bad om, var sådan set, at driften var på plads i BO-årene.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg kan godt forstå, at fru Elsebeth Gerner Nielsen er fortørnet og ærgerlig over, at man har sat sig uden for indflydelse. Det er jo ikke bare på miljøområdet, man har gjort det. Også på folkeskoleområdet har man sat sig helt uden for indflydelse på noget som helst.

Det er selvfølgelig ærgerligt, og derfor kommer man herop på talerstolen med sådan nogle lidt kryptiske spørgsmål, som egentlig ikke har noget med den her sag at gøre, og forudsætter i øvrigt nogle ting, som jeg ikke har sagt her fra talerstolen.

Der er ikke noget med, at Vestsjællands Amt selv skal betale noget. Det har vi ikke planlagt. Vi har bevilget 20 mio. kr. til bl.a. det her område, som fru Elsebeth Gerner Nielsen nævner. Og så sagde jeg lige før – og jeg synes, det ville være godt, hvis fru Elsebeth Gerner Nielsen kunne lytte efter, når der bliver sagt noget fra talerstolen – at så sætter forligspartierne sig sammen igen og finder ud af, hvor mange penge der skal bevilges til det område i 2004 og 2005 osv. Det er den måde, man gør det på.

I øvrigt har fru Elsebeth Gerner Nielsen selv siddet i en regering, som overhovedet ikke har taget fat på det her område. Hvor blev naturparkerne af i den tidligere regerings periode? Hvor blev genoprettelse af skovene af? Det var der ikke.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Pernille Blach Hansen som ordfører.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er lidt ærgerlig over den tone, Venstres ordfører anlægger i debatten, hvor folk skal skydes i skoene, at de ikke har læst på sagerne eller ikke lyttet ordentligt efter. Jeg synes faktisk ikke, det er tilfældet. Hr. Torben Hansen stillede et relevant spørgsmål ud fra redegørelsen, som hr. Eyvind Vesselbo ikke kunne svare på. Det er fair nok. Men så synes jeg, man skulle anerkende det i stedet for at begynde at rakke sine modstandere ned.

Men det, jeg gerne vil sige i forhold til regeringens naturredegørelse, som vi skal behandle i dag, er, at vi da er glade for i Socialdemokratiet, at det her er et eksempel på, at vi har presset regeringen i den rigtige retning. For forhistorien bag denne naturredegørelse er jo, at regeringen oprindeligt ikke havde planer om at gøre noget som helst. Der var reelt ingen planer om at følge op på Wilhjelmudvalget eller Adgangsudvalget for den sags skyld. Ja, ministeren sagde endda, at det ikke var noget, der var groet i hans have – eller noget i den retning.

Men så er sagen jo den, at da det kommer regeringen for øre, at Socialdemokratiet vil komme med noget, så føler man sig presset og sætter i al hast embedsmandsværket til at producere noget. Jeg vil sige, at man godt kan se, at det er præget af meget hastværk.

Kl. 10.40

Det er klart, at den manglende vilje til efterfølgende at følge op på det jo også viser, at det handler om ord og handler om ansigtet udadtil, for regeringen ved godt, at den på miljøområdet har en dårlig sag. Befolkningen er ikke i tvivl om, at regeringen ikke ønsker miljøet noget godt, og det er klart, at det er derfor, regeringen føler sig presset.

Vi er glade for, at vi har fået presset regeringen i den rigtige retning. Vi er bare lidt kede af, at det er blevet så uambitiøst efter så mange nedsablinger af miljøområdet. Og det handler også om penge, for når man snakker om skabelse af ny natur, plantning af skov, genopretning af ådale, er det vist kun Venstres miljøordfører, der tror, at det kan foregå, uden at der kommer penge med.

Vi havde gerne set, at regeringen havde været meget mere ambitiøs, ikke alene på indholdssiden, men så sandelig også med hensyn til de penge, der skal til, for at det her bliver til noget i virkelighedens verden.

Det er alvorlige opgaver, vi står over for netop på miljøområdet. Vi har jo en rapport fra Wil-

hjelmedvalget, som er lidt over et år gammel, som netop pegede på, at naturen i Danmark forarmes dag for dag. Vi er nødt til at handle hurtigt. De danske naturværdier bliver mindre værd, de er slidte. Vores natur har for lidt plads, for lidt vand, bliver tilført alt for mange næringsstoffer, og vores naturområder er små og isolerede. Det er klart, at det er en alvorlig situation, vi står i, og derfor kunne vi også have ønsket os, at regeringen havde valgt en mere ambitiøs linje.

Noget af det, der bekymrer os meget i den her redegørelse, er landbrugsafsnittet. Når man læser landbrugsafsnittet i regeringens redegørelse, er der ikke ét eneste nyt krav til landbruget. Og det er jo i virkeligheden symptomatisk for regeringens miljøpolitik. Der er ingen nye krav til landbruget på trods af, at når man netop snakker om næringsstoffer, forurening og belastning af vores sårbare naturområder, ved vi, at den forurening, der kommer fra landbruget, er helt afgørende. Der viser regeringen ingen vilje. Man siger bare et eller andet slapt om en arbejdsgruppe. På andre områder har man jo nedsat tilsvarende syltekrukker. Det er for slapt.

Socialdemokratiet vil gerne med det samme have indført 300-meters-sikkerhedszoner eller -bufferzoner, som skal beskytte den særlig sårbare natur i Danmark. Der skal inden for de her zoner være nogle skrappe begrænsninger på tilførsel af gødning, og der skal være skrappe begrænsninger og forbud mod at anvende sprøjtemidler. Det vil nytte noget. Hvis vi har de særlige naturtyper i Danmark og lægger en beskyttelseszone rundt om, vil det virkelig være et fremskridt for naturen i Danmark. Det har regeringen ikke ønsket.

En anden ting, der vel også viser lidt om, hvad regeringen reelt har villet med den her naturdebat, er indledningen, hvor regeringen beskriver, hvor vigtigt det er, at man også vurderer det her og kigger på konsekvenserne. Det er vi enige i. Vi kan bare ikke forstå, at de eneste befolkningsgrupper, regeringen vil se på konsekvenserne for, er erhvervsliv og grundejere. Hvad med resten af os, der bare gerne vil en tur ud i naturen? Hvad med børn og unge? Hvad man alle dem, der bare går ud og nyder det? Hvis de ikke er en del af erhvervslivet eller grundejere, tæller det ikke, hvad de mener, for det er ikke vigtigt i regeringens øjne.

Diskussionen om de nationale naturområder er også et af de steder, der skiller os, som hr. Torben Hansen har påpeget i sine korte bemærk-

ninger. Regeringen vil lave tre-fire pilotprojekter, men man afsætter kun penge i 1 år. Vi synes, det er uanstændigt at bede en masse lokale – det kunne også være grundejere og erhvervsliv – om at gå ind i nogle projekter, som så kun får tilført penge i 1 år. Det er da en utrolig usikker situation at gå ind i som lokal. Man ved jo ikke, om man er købt eller solgt, når det år er gået.

Nej, vi foreslår, at man nu laver syv store, sammenhængende nationale naturområder, hvor tingene foregår på naturens egne betingelser. Det skal være vores mest værdifulde naturområder. Ud over at der selvfølgelig skal være en enorm indsats for at bevare naturen på landområder, skal der også, som vi ser det, være et forsøg med et nationalt naturområde på havet. Hvis alt det, der foregår på havet i dag med belastning af naturen, var foregået på land, havde der været oprør i Danmark, men så længe det er på havet, opfattes det ikke så slemt. Derfor vil vi gerne være med til også at lave naturområder der.

Vi ville også gerne have haft en meget skrappe formulering om ådalene. Socialdemokratiet foreslår, at vi slynger åer og genopretter engarealer, så vi får 100.000 ha dynamiske ådale i Danmark. 100.000 ha. er da et mål, der vil noget. Et så konkret mål har regeringen desværre ikke turdet sætte op. Man har en eller anden vag formulering. Det kan jeg godt forstå, for konkrete mål er jo det, man bliver målt på. Det er dér, man skal vise, at man reelt vil noget, men det vil regeringen vist ikke.

Vi synes også, der i hvert fald mangler to emner i naturdebatens redegørelse. F.eks. ville vi gerne have med, at man skal nedbringe udbredelsen af dræning, for noget af det, der virkelig belaster den danske natur, er, at den har for lidt vand.

Kl. 10.45

Vi ville også gerne have haft, at der stod noget om, at man skulle nedsætte gødskningen og udfase sprøjtemidlerne i skov- og naturområder. Vi synes ikke, det er rigtigt, at man bruger sprøjtemidler i områder, der omfatter særlig værdifuld natur.

Der er også lige kommet en helt ny undersøgelse, som viser, at de beskyttelseszoner, de bræmmer, vi har på 2 meter langs vores vandløb, er alt for lidt, fordi sprøjtemidlerne findes på den anden side af vandløbene og spreder sig mere end de 2 meter. Det viser i hvert fald os, at der er et stort behov, men regeringen har ikke ønsket at gå ind i den debat. Om det er, fordi det

her også handler om landbruget, ja, det kan man jo kun gisne om.

Vores forslag til en naturreform indeholder flere penge. 400 mio. ekstra danske kroner om året. Heraf de 200 mio. kr. i øgede statslige bevil-linger, de 100 mio. kr. fra erhvervet selv og de 100 mio. kr. i medfinansiering fra EU. Det kunne være fra landbrugsfondene, som forhåbentlig skal lægges om i en mere miljøvenlig retning.

Det synes vi ville være ambitiøst, hvis man reelt ville være villig til at sætte handling bag ordene. Desværre, som vi har haft debatten indtil nu, er det kommet frem, at det ikke er det, regeringen har ønsket. Man har afsat 50 mio. kr. i 1 år, samtidig med at man har skåret næsten ½ mia. kr. Man giver altså en tiendedel tilbage af det, man skærer. Det sker, samtidig med at vi får at vide fra EU, at behovet i den danske natur er, at der bliver afsat op mod 2,6 mia. kr. over de næste 10 år.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor det ikke kom frem under finanslovforhandlingerne. Det er en rapport, miljøministeren har bedt om. Og en måned efter, at vi er færdige med at forhandle, får vi at vide, at behovet er 2,6 mia. kr. og ikke 50 mio. kr., som regeringen kommer med. Det siger lidt om, hvilken måde forhandlingerne foregår på på miljøområdet lige i øjeblikket.

Så kort sagt: Den her redegørelse er præget af nogle fine ord, der er ikke meget indhold, og der er slet ikke nogen penge. Det synes vi er for ringe. Vi skal ikke være et rigt land med en fattig natur. Vi skal være et rigt land med en rig natur. Det er på tide, vi også gør noget ved det.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Hvis vi nu tager fat i det af indholdet, der handler om skoven, vil jeg godt have fru Pernille Blach Hansen til at bekræfte, at der i perioden 1990-2000 blev etableret 450 ha skov i gennemsnit pr. år. Jeg vil også godt have fru Pernille Blach Hansen til at bekræfte, at alene i år 2003 vil der blive plantet 1.300 ha. Er det ikke godt, at regeringen har taget fat og tredoblet opbygningen af skovene i Danmark?

Så taler fru Pernille Blach Hansen om ude i naturen osv., og det er jo sådan, at Socialdemokratiet ofte føler, at det er dem, der er de gode på naturområdet. Jeg har det nu sådan, at jeg mere opfatter det sådan, at det er befolkningen, der skal tage vare på naturen og ikke Socialdemokratiet.

Fru Pernille Blach Hansen nævnte så 400 mio. kr., man ville bruge, og så slyngede fru Pernille Blach Hansen lige 100 mio. kr. ud, og endnu 100 mio. kr. ud, og hvor de ville komme fra. Så manglede der finansiering af 200 mio. kr. – hvor kommer de fra?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er en velkendt teknik, at når man ikke kan klare sig på de store linjer, så piller man et eller andet delområde ud, som er til at forholde sig til. Det er også det, hr. Eyvind Vesselbo gør på skovområdet.

Det, der for os er afgørende, er de samlede midler til naturområdet. Som hr. Jørn Jespersen har sagt før, var der jo i de kommende år afsat 4 gange 80 mio. kr. ekstra, og det er det, man skal sammenligne med.

Jeg er helt enig med hr. Eyvind Vesselbo i, at det er befolkningen, der er de gode på miljøområdet. Det kan man jo se alene ved, at de ikke bakker op om regeringens miljøpolitik. Store dele af befolkningen mener, at regeringen er uambitiøs på miljøområdet. Ja, der er sågar nogle, der mener, at vi har en antiminister – det er i hvert fald en antimiljøminister. Det siger lidt om, at befolkningen også godt her kan gennemskue, hvad der sker.

Vores finansiering af finansloven er selvfølgelig fuldt ud til stede. Det vil hr. Eyvind Vesselbo også se, når vi skal behandle finansloven her i Folketinget. Nogle af de steder, vi bl.a. finder pengene, er ved at afskaffe nogle af alle de særordninger og rabatordninger til erhvervslivet, som den nuværende regering har gennemført – store skattehuller til gavn for store skattehajer, som primært findes i erhvervslivet. Der kan man finde masser af penge, som naturen kunne have mere gavn af.

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg ved ikke, om fru Pernille Blach Hansen fortalte sig, men jeg kunne høre, at fru Pernille Blach Hansen sagde, at skovområdet var en lille, ubetydelig petitesse på naturområdet, som jeg bare trak frem til debat. Det synes jeg var interessant.

Jeg synes, fru Pernille Blach Hansen skal komme herop og bekræfte, at skovområdet ud fra Socialdemokraternes synsvinkel er en lille, ubetydelig petitesse, som jeg sådan bare lige hev

frem til diskussion. Jeg mener faktisk, at skovområdet er et meget vigtigt område, og derfor har vi også en ny skovlov på vej, som skal gøre, at man behandler skovene i Danmark mere positivt.

Så vil jeg godt bede fru Pernille Blach Hansen bekræfte – og da fru Pernille Blach Hansen har fået det oplyst, burde det være nemt nok at komme op og bekræfte det – at der i år og årene fremover bliver brugt 155 mio. kr. på naturen i Danmark. Og derfor, når fru Pernille Blach Hansen siger, at EU har sagt, at der skal bevilges 2,7 mia. kr. til naturen, så er en stor del af de penge jo allerede på budgettet.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Over for fru Pernille Blach Hansen vil jeg gerne anerkende, at Socialdemokratiets forslag til finanslov hænger sammen, men hvis det er udregnet på den måde, som fru Pernille Blach Hansen opregner i forbindelse med de bevillinger, der er på miljøområdet, ved at der er skåret 500 mio. kr. de næste 3 år, og at der er givet 50 mio. kr. for det næste år, og det så er 10 pct., så forstår jeg godt, at man kan få en finanslov til at hænge sammen, når man blander år og beløb på den måde.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan godt forstå, at Kristeligt Folkepartis ordfører er ærgerlig over at have lagt stemmer til så elendigt et naturforlig, særlig når man mindre end en måned efter kan få at vide, at behovet var det tidobbelte. Det kan jeg da godt forstå at man er ærgerlig over. De tal, jeg har refereret herfra, har jeg fra Miljøministeriet. De blev oplyst i finanslovforhandlingerne. Det notat må Kristeligt Folkepartis ordfører da også have fået. Ellers synes jeg, man skulle bede om det ovre hos ministeren.

Så spørger hr. Eyvind Vesselbo, om skov er en lille, ubetydelig petitesse. Nej, selvfølgelig er det ikke det. Det indgår også i vores forslag til den naturreform, som jeg lige har sagt vi har afsat 400 mio. kr. ekstra til om året.

Jeg ved godt, at hr. Eyvind Vesselbo går meget op i skov. Indtil nu har han f.eks. foreslået, at folk skulle have lov til at bygge i dem, at man skulle udstykke byggegrunde inde midt i skovene. Derfor kan jeg da godt forstå, at hr. Eyvind Vesselbo gerne vil have noget mere skov, for så kan der også blive flere byggegrunde. Det kun-

ne man jo frygte var den bagvedliggende tanke. Og hvis det ikke er tilfældet, så synes jeg da, det er positivt, at hr. Eyvind Vesselbo er blevet klogere, fordi det var jo endnu en af de ideer fra Venstre, som befolkningen ikke brød sig om.

Hvis hr. Eyvind Vesselbo mener, at der i øjeblikket bruges 155 mio. kr. om året, og at behovet samtidig er 2,6 mia. kr. over 10 år, ja, så mangler der jo i hvert fald 100 mio. kr. om året i naturbevillinger. Hvorfor har regeringen ikke afsat dem?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Fru Pernille Blach Hansen siger, at det lige er kommet frem, at der skal bruges nogle ekstra penge, omkring de 200 mio. kr., eller hvor meget hun var oppe på. Var der ikke noget med et internt notat i 1996, som henviste til, at der skulle bruges en hel masse penge? Det notat må den daværende regering da have været bekendt med, eller er det bare noget, der lige pludselig dukker op? Man må jo også forholde sig til de tal, der har været fremme dengang.

Hvad er grunden egentlig til, at man venter og så flere år efter begynder at bevilge nogle penge til det område her? Er det, fordi man lige pludselig har fået dårlig samvittighed eller fordi man ved, at man skal ud i en valgkamp, hvor man så kan slå lidt på, at se nu, hvor mange penge vi har givet på det her område? Er det ikke sådan noget, der tynger fru Pernille Blach Hansen? Det tror jeg.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det hr. Eyvind Vesselbo, derefter hr. Mogens Nørgård Pedersen, og så får fru Pernille Blach Hansen lejlighed til at svare.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Ja, det er jo let nok at gå herop på talerstolen, når man ikke svarer på de spørgsmål, der bliver stillet. Det var i øvrigt et helt konkret spørgsmål. Fru Pernille Blach Hansen nævnte, at Socialdemokraterne ville bruge 400 mio. kr. på naturen, og det kan man jo godt. Så sagde fru Pernille Blach Hansen, at man ville tage 100 mio. kr. et sted fra og 100 mio. kr. et andet sted fra, hvorefter jeg spurgte, hvor så de sidste 200 mio. kr. kom fra.

Kl. 10.55

Er det fortsat disse ufinansierede udgifter, Socialdemokraterne gang på gang optræder med,

når de kommer med forslag? Ellers synes jeg da, det ville være nemt nok at komme og fortælle, hvor man skaffer de der 200 mio. kr. fra, som man skal bruge på det her område.

Vedrørende skovområdet vil jeg bare sige, at det vel ikke kan være forbeholdt socialdemokratiske folketingsmedlemmer at bo i skoven. Der må dog også være mulighed for andre at flytte ind dér.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Til fru Pernille Blach Hansen skal jeg blot gøre opmærksom på, at vi bestemt ikke er kede af det forlig, vi har indgået med regeringen, og jeg skal senere i min ordførertale gøre rede for, hvorfor vi ikke er kede af det.

Men når man blander tænkte bevillinger over 3 år sammen med bevillinger over 1 år, så går det altså galt.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg skal med det samme beklage over for hr. Jørn Dohrmann, at jeg ikke kender et internt notat fra 1996 alene af den grund, at jeg ikke sad i Folketinget dengang, så jeg er vel undskyldt.

Det, jeg dog ved, er, at den regering, som sidder nu, støtter hr. Jørn Dohrmann aktivt, man kunne endda sige, at hr. Jørn Dohrmann faktisk er en del af den, i hvert fald på miljøområdet. Der har man over en 4-årig periode sparet op mod ½ mia. kr. på miljøområdet. Alene det første år sparede man massivt, og hr. Jørn Dohrmann lagde villigt stemmer til det hele.

Føler hr. Jørn Dohrmann sig så ikke lidt snydt over at have siddet og forhandlet finanslov, samtidig med at miljøministeren har indrømmet, at han lige havde bestilt et notat? Miljøministeren havde bestilt et notat i foråret. Han vidste, det kom til efteråret, og så kommer det en måned efter, at Dansk Folkeparti har indgået finanslovaftale med regeringen. Det synes jeg ikke er en ordentlig forhandlingstaktik, men hvis hr. Jørn Dohrmann er tilfreds med den slags oplysninger, så er det jo Dansk Folkepartis problem.

Jeg svarede hr. Eyvind Vesselbo, at vores finanslov er fuldt finansieret, lige så vel som alle de tidligere finanslove har været det, da vi sad i regering. Jeg sagde også, at noget af det, vi bl.a. ville finde pengene ved, var at afskaffe nogle af de skattehuller, som den nye regering har lavet, ved at man har indført en masse fradrag, for at folk kan undgå at betale skat.

Når vi beder de folk om at betale skat igen, så kommer der penge i kassen. Det er en del af finansieringen. Selvfølgelig hænger det sammen.

Så vil jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, at hvis hr. Eyvind Vesselbo mener, at det ikke skal være forbeholdt nogle få at bo i skoven, så bekræfter det jo netop, hvad jeg sagde lige før. Hr. Eyvind Vesselbo vil meget gerne have, at der er mange flere, der kommer til at bo inde i skoven. Det er ikke Socialdemokratiets politik. Vi ønsker ikke byggegrunde inde i de danske skove. Men at hr. Eyvind Vesselbo gør det og gerne vil have parcelhuse og gadelygter derind, må være hans problem.

Så til Kristeligt Folkeparti: Grunden til, at jeg sammenligner bevillingen på den måde, jeg gør, skyldes jo netop det, jeg læste op tidligere i debatten, inden Kristeligt Folkepartis ordfører – tror jeg – havde mulighed for at være til stede. Netop at Miljøministeriet selv har oplyst i et bilag til Miljøudvalget, at det er realistiske beskrivelser af udviklingen i Miljøministeriets budgetrammer.

Det har man faktisk skrevet, og derfor synes jeg, det er rimeligt også at bruge det i debatten.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jo, men jeg vil gerne bede fru Pernille Blach Hansen om at bekræfte, at de tal, der er lagt frem i sådant et overslagsår, jo er et budget, og et budget består af to ting. Det består af et bud og et gæt.

Når nu fru Pernille Blach Hansen ligesom jeg ikke har siddet i Folketinget på det tidspunkt i 1996, vil jeg da gerne bede miljøministeren om at redegøre for det interne notat – hvis han har lyst til det – som var omtalt i Berlingske Tiden.

Jeg ved ikke, om miljøministeren har tid til det, for det kunne jeg godt tænke mig at han redegjorde for med det samme, hvis det var.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Så vil jeg gerne for tredje gang henvise til den sætning, som Miljøministeriet og ministeren har skrevet til Miljøudvalget i bilag 1009.

Her står, at BO-tallene – altså budgetoverslagsårene, budgettallene for de kommende år – på den nu foreliggende finanslov 2003 vurderes at give en realistisk beskrivelse af udvikling i Miljøministeriets budgetrammer i de kommende år. Der må således forventes et fald i Miljømini-

nisteriets samlede bevillingsramme i størrelsesordenen 20 pct. for 2002 til 2006.

Det er jo ikke mig, der har fundet på, at de her tal ligger fast. Det har Miljøministeriet selv oplyst. Og hvis ikke de partier, der har været med til at lave naturforliget, er klar over det, så synes jeg, de har et problem.

Kl. 11.00

(Kort bemærkning).

Godrun Laub (V):

Jeg er noget forundret over, at fru Pernille Blach Hansen i denne her debat om skovrejsning gør det til et spørgsmål om, hvorvidt Venstre vil have flere folk til at bo i skovene.

Så vidt jeg har forstået det her, drejer det sig om at få rejst flere skove, og det er selvfølgelig, fordi der er mange mennesker, der gerne vil bo i nærheden af skov, fordi det er dejligt at bo i nærheden af naturen, og når nu regeringen gør noget for at få udvidet skovrejsningen, synes jeg da kun, det er positivt, og har lidt svært ved at forstå, hvorfor det pludselig gøres til noget negativt.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg tror egentlig, at målet om at rejse noget mere skov i Danmark er et mål, vi deler i Folketinget. Det er vi i Socialdemokratiet meget enige i. Vi vil meget gerne have specielt noget bynær skov, så folk, der bor i byen, har mulighed for at komme ud i skoven.

Men hr. Eyvind Vesselbo bragte diskussionen om skov ind i billedet, og derfor følte jeg anledning til at påpege, at det jo netop var hr. Eyvind Vesselbo, der på et tidligere tidspunkt har foreslået, at folk skulle have lov til at bo inde i skoven; der skulle være byggegrunde, parcelhuse. Det er ikke den slags skov, Socialdemokratiet ønsker at rejse.

Vi ønsker naturskov, hvor man ikke skal gå rundt i et parcelhuskvarter med gadelygter osv. – asfalterede veje inde i skoven. Derfor synes jeg, det er vigtigt i en sådan debat også at påpege, at det her handler om natur, det handler om skov, som vi kender det, og ikke skov på den måde, som Venstre tidligere har talt for det.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil med det samme sige, at jeg ikke går ind i debatten på det her tidspunkt; det får jeg jo rig lejlighed til lidt senere. Det er kun, fordi jeg er blevet spurgt direkte af et folketingsmedlem, om

jeg vil bekræfte eller afkræfte en oplysning, der har været i Berlingske Tidende – jeg husker ikke datoen – og hvoraf det fremgår, at der findes et notat fra 1996 om habitatområderne.

Jeg kan bare sige i den forbindelse, at jeg var lige så overrasket, for jeg kender ikke notatet fra 1996. Jeg har så spurgt, om der foreligger et sådant notat, og man kan kalde det notat eller ej, men det er sandt, at der ligger et stykke papir fra 1996, og hvis Folketinget gerne vil have det, skal jeg gerne oversende det. Om det er et notat eller et skrift – man kan kalde det, hvad man vil – jeg har ikke kendskab til det, men har fået at vide, at der fra 1996 ligger nogle overslag eller beregninger for, hvad det måtte koste på habitatområdet. Dette kun sagt for, at Folketinget selvfølgelig skal have den oplysning, når de debatterer, og jeg oversender det gerne.

Det tror jeg er svar på det spørgsmål, hr. Jørn Dohrmann stillede mig.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan lige kort sige til det sidste, at jeg har bedt ministeren om at kommentere den artikel i Berlingske Tidende, så jeg regner med, at vi får det oversendt.

Jeg vil starte med at sige, at jeg synes, det er dejligt at se, at denne her regering nu ønsker, at der virkelig skal ske noget på naturområdet, og at det ikke bare bliver ved med at være det rene snak, som den tidligere regering var tilbøjelig til.

Jeg synes også, det er glædeligt, at man i redegørelsen tilkendegiver, at den økonomiske vækst her i Danmark også skal udmønte sig i flere og bedre miljőtilltag, så der bliver en bedre balance mellem vores natur og miljø.

Vi ved jo alle sammen, at der er plads til mange mennesker i naturen, hvis vi viser lidt gensidigt hensyn. Naturen er et godt sted at være, og der er mange friluftsmuligheder for folk i alle aldre.

Nogle bruger naturen til at dyrke motion i, børn bruger skoven til leg og at lære om naturen, og andre nyder bare livet ved at gå en tur i skoven, og så kan de måske få øje på lidt af det danske vildt, som boltrer sig i den frie natur.

Naturen i Danmark er en del af vores kultur, som vi skal gøre meget for at bevare. Derfor er Dansk Folkeparti naturligvis meget glad for, at vi sammen med regeringen og Kristeligt Folkeparti har været med til at sætte naturen på dags-

ordenen ved dette års finanslovforhandlinger. Jeg tænker på de 50 mio. kr., som vi har været med til at tilføre naturområdet. Heraf er 20 mio. blevet afsat til nationale naturområder og 20 mio. kr. til offentlig skovrejsning i bynære områder, og de sidste 10 mio. kr. er til pleje og genopretning af særlig værdifulde naturområder. For det er vores miljøpolitik at forhindre mennesker i at gribe ind i naturen på en måde, der forstyrrer den naturlige balance.

Kl. 11.05

Men det er ikke nok, at vi bare søsætter en masse naturprojekter. Det er lige så vigtigt, at borgerne bliver inddraget, og at de føler et medansvar for naturen, så det ikke bare bliver opfattet som noget, der bliver trukket ned over hovedet på dem. Dansk Folkeparti ønsker at udvikle et bedre bynært skovmiljø for at sikre en bevarelse af det rene drikkevand i fremtiden. Vi synes, det er en rigtig god idé, fordi det er rigtigt at forebygge frem for at rense vandet bagefter.

Det er meget vigtigt, at befolkningen, interesseorganisationer og erhvervsinteresser i lokalområdet bliver inddraget i projekterne, for at de kan blive en succes. Det er også vigtigt, at landbruget ikke modtager støttekroner til naturpleje-projekter og på samme tid får tilført pesticider. Der skal med andre ord være omtanke bag projekterne, så man også på længere sigt gør noget for at sikre miljøet.

I sidste uge skete der noget glædeligt, nemlig at regeringen og en del organisationer indgik en frivillig aftale om brug af og ophold i naturen. Vi synes, det er en god måde at være med til at give befolkningen en bedre adgang til naturen på at indgå sådan en frivillig, men skriftlig aftale. På den måde kan der ikke være tvivl om, hvad hensigten med aftalen er.

Generelt synes vi, det er en god redegørelse, men der er selvfølgelig ting, som skal præciseres, når tingene skal føres ud i livet i den kommende tid, og for Dansk Folkeparti er det vigtigt, at al snak nu bliver omsat til handling.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Kunne Dansk Folkepartis ordfører ikke forklare mig, hvordan man på den ene side kan stå her og snakke om folkelig inddragelse og så samtidig være med til totalt at fjerne støtten til De Grønne Guider. Det er jo dem, der ude lokalt har hjulpet folk med at leve grønt, vist, hvordan man kunne være miljørigtig i sin hverdag, sat

nogle projekter i gang, som aktivt har involveret lokalbefolkningen. Hvorfor har Dansk Folkeparti fjernet støtten til det?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Folkelig inddragelse er godt, men hvem siger, at det bliver meget bedre af, at man hælder en masse millioner kroner ud til det? Hvis der er en folkelig opbakning, og folk virkelig brænder for en sag, jamen så gør de det da også frivilligt eller med mindre beløb. Det er jo ikke sådan, at alle beløb er skåret ned til 0 kr.; det er jo slet ikke det, det handler om. Man har været inde og sige: Hvad er det rimeligt at give de forskellige steder?

Vi ser gerne, at folk hjælper. Når man brænder for en sag, så gør man som sagt mange frivillige ting. Jeg kan nævne mange eksempler på folk, der arbejder frivilligt. De, der f.eks. er ude at samle penge ind om søndagen til Kirkens Korshær og Røde Kors og alle de andre hjælpeorganisationer, får heller ikke løn for det. Jeg synes, det er en meget naturlig ting.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Vil hr. Jørn Dohrmann ikke bekræfte, at beløbet til De Grønne Guider er skåret ned til 0 kr., at det er skåret ned, helt væk? Det synes jeg kunne være nyttigt i denne her debat, for det lyder, som om hr. Jørn Dohrmann ikke helt er klar over, at det faktisk er forsvundet.

Det andet er så, at hvis hr. Jørn Dohrmann mener, at alt miljø fremover alene skal baseres på frivilligt arbejde, synes jeg da, der er en interessant parallel: At f.eks. Dansk Flygtningehjælp samler ind en søndag, betyder det så, at alle penge til flygtninge i Danmark skal væk, fordi det kun skal være rent frivilligt arbejde? At ulandsorganisationerne samler ind, betyder det så, at vi skal slette al støtte til ulandene, fordi de samler ind? At Kræftens Bekæmpelse samler ind en søndag, betyder det så, at vi fremover ikke skal give penge til bekæmpelse af kræft, fordi det bør være en frivillig opgave?

Jeg mener faktisk, at forsøget på at skabe et ordentligt Danmark med en ordentlig natur, et Danmark, der er værd at bevare og holde af at bo i, vel også er en opgave, som vi som folketingspolitikere bør involveres os i og give nogle penge til.

Kl. 11.10

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jo, men jeg vil sige, at vi jo har givet penge til mange ting. Tag nu de 50 mio. kr. til det her naturprojekt. Det er jo ikke sådan, at pengene er forsvundet, så der er 0 kr. på det her projekt. Og alligevel siger vi: Jamen når vi ofrer 50 mio. kr., jamen så vil vi også gerne have befolkningens medhjælp her. Man kan sige: Hvis I skal have del i de her penge, så må I også komme med en lille indsats. Om det er et stykke jord, kommunen eller amtet skal give til det, eller om det er plejen i fremtiden, jamen lad os da sætte os ned og snakke om, hvad det er, de skal bidrage med, og hvad vi bidrager med. Men der skal være rimelighed i det, og det skal være sådan, at folk brænder for det projekt. Man får også mest for pengene, når folk brænder for det projekt, de nu er i gang i.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hr. Jørn Dohrmann siger, at vi skal sætte os ned og snakke om pengene sådan næsten lidt jovialt, og det kan selvfølgelig også være meget hyggeligt, men hr. Jørn Dohrmann nævnedes også i sin ordførertale, at nu skal der handling bag ordene.

En del af den handling, der skulle være bag ordene, ligger jo rent faktisk i Wilhjelmsudvalgets rapport, hvor der er nogle helt klare anbefalinger. Der er en anbefaling om etablering af 300-meter-bufferzoner, og der er en anbefaling om etablering af seks nationale naturområder. I regeringens naturreddegørelse her skal der nu lige pludselig ned sættes en arbejdsgruppe omkring bufferzoner, og der skal laves en tre-fire pilotprojekter osv.

Mener hr. Jørn Dohrmann, når der skal handling bag ordene, at hr. Jørn Dohrmann er parat til at bakke op bag Wilhjelmsudvalgets anbefalinger og ikke bag regeringens naturreddegørelse? For Wilhjelmsudvalgets anbefalinger er betydeligt mere handlingsrettede og handlingsorienterede end regeringens naturreddegørelse.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Jørn Dohrmann er meget imponeret af sig selv og regeringen, fordi der er blevet afsat 50 mio. kr. til naturområdet, efter at man har fjernet cirka det tidobbelte over 4 år. Men skulle vi nu ikke få lidt proportioner i debatten? Selv om 50 mio. kr. er mange penge for almindelige mennesker, skulle vi så ikke prøve at se det i sammen-

hæng på nationalt område? Hvad svarer 50 mio. kr. til? Det svarer cirka til anlægsudgiften for 1 km motorvej.

Det vil altså sige, at samtidig med at regeringen er godt i gang med at lave motorvej gennem den fredede Gudenådal, som er meget lang, og samtidig med at man er godt i gang med at skulle lave Frederikssundmotorvej gennem naturskønne områder, så bruger man, hvad der svarer til prisen for 1 km motorvej, på naturområdet samlet set. Kan hr. Jørn Dohrmann ikke bekræfte, at det er det, der er proportionerne?

Vi kunne også sammenligne det med, hvor meget der bliver brugt på landbrugsstøtte, som ikke bare er uproductivt, men som er decideret skadeligt i enhver sammenhæng. Der bliver brugt cirka hundrede gange så mange kroner på landbrugsstøtte, som er skadelig, som der bliver brugt på naturområdet. Er det ikke rigtigt?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil sige til hr. Jørn Jespersen, at jeg synes, det er en utrolig dårlig idé at begynde at snakke om motorveje inde i skovene. Det, vi gerne vil bevilge de her penge til, er netop ekstra skovrejsning, og så ønsker vi overhovedet ikke, at der skal motorveje ind igennem de her skove. Så det synes jeg slet ikke man skal blande ind i det her.

Til hr. Torben Hansen vil jeg da gerne sige: Socialdemokratiet har jo haft regeringsmagten i 9 år; hvorfor er der ikke sket noget mere på det her område? Hvorfor har man ikke ligesom udført det, Wilhjelmsudvalget har tilkendegivet? Hvorfor er man ikke gået i gang med det undervejs og sagt: Der er nogle gode intentioner, vi gerne vil bygge videre på og gøre noget ved, det gør vi med det samme her? Nej, man har bare lænet sig tilbage og sagt: Nå ja, men det går jo nok. Og nu er tiden gået, og så kan man skælde ud på de andre, bare fordi vi har afsat og været med til at finde de 50 mio., og dem bruger vi til fornuftige projekter.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg er da meget glad for, at hr. Jørn Dohrmann nu siger, at han og Dansk Folkeparti synes, at det er en meget dårlig idé med motorveje gennem skovene; det synes vi også.

Kl. 11.15

Betyder det, at Dansk Folkeparti sammen med SF af al magt vil bekæmpe den nye Frederikssundmotorvej, der jo bl.a. skal gå igennem

Vestskoven? Der kan man opleve det helt paradoksale, at et meget stort skovrejsningsprojekt, som er pågået gennem årtier med et stort folkeligt engagement og kommunal medfinansiering osv., nu bliver skæmmet af en stor motorvej ind igennem skoven. Er vi enige om at bekæmpe det? Så synes jeg virkelig, der er kommet noget godt ud af debatten.

Er vi også enige om, at det vil være helt forkert at føre motorvejen mellem Århus og Herning gennem fredede områder, gennem habitatområder nord for Silkeborg? Hvis vi også er enige om det, er der virkelig kommet noget godt ud af debatten.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Når man hører hr. Jørn Dohrmann, lyder det jo, som om vi har siddet og ruget over Wilhjelmudvalgets rapport i flere år. Jeg vil sige, at man måske rettere kunne sige flere uger, for rapporten blev offentliggjort september-oktober 2001, og så kom der altså et folketingsvalg i vejen, hvilket selvfølgelig er fint nok sådan rent grundlovs-mæssigt, men resultatet skal jeg da i hvert fald beklage dybt også i forhold til naturpolitikken bagefter.

Men man har netop lavet Wilhjelmudvalget. Man gik i gang med det, man lavede et partsudvalg, der rent faktisk kom med nogle på mange punkter meget visionære anbefalinger bredt folkeligt forankret i organisationerne. Det, der er sket nu, er, at man har fejlet det fuldstændig til side, og så kommer Dansk Folkeparti og siger, at de vil have handling bag ordene. Jamen hvorfor bakker de så ikke op bag den handling, der ligger i Wilhjelmudvalget?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil sige noget til hr. Torben Hansen. Det her bekræfter jo lidt det, jeg gik og tænkte på, og det er: Havde Socialdemokratiet ingen tanker selv, eller ventede man på Wilhjelmudvalget? Var det det eneste? Man kunne ikke selv komme med nogen plan over, hvad det var, man gerne ville. Det er garanteret det. Er det sådan, jeg skal forstå det?

Det må være det, jeg kan konkludere, nemlig at Socialdemokratiet slet ikke havde nogen forestilling om, hvad man kunne gøre for naturen. Jeg håber da, at man er blevet lidt klogere siden dengang.

Til hr. Jørn Jespersen vil jeg sige om motorveje generelt: Jeg synes, at når vi laver de her projekter, og når vi giver 20 mio. kr. til bynære skove, er det ikke, fordi motorveje skal være dér, hvor der skal plantes skove. Skove og motorveje skal man holde langt fra hinanden, og jeg går ud fra, at hr. Jørn Jespersen udmærket er klar over, at det ikke er særlig godt for dyrene, at der er motorveje, og at de kan blive kørt ned på den måde. Så jeg synes ikke, at vi skal bruge de her penge sådan. Bynært skovområde skal ikke være, hvor der er motorveje. Men det må vi jo tage en diskussion om, når vi sidder og deler de her penge ud.

Desværre vil hverken Socialdemokratiet eller SF jo være med til at dele de penge ud, som vi har været med til at finde på dette års finanslov. Det er virkelig en skam, at heller ikke De Radikale eller Enhedslisten vil være med til at bruge de her penge på naturen. Jeg er lidt skuffet over, at de partier, som nu siger, at de gerne ville så meget, for de havde så mange planer, ikke vil være med til at bruge de her penge på naturen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg beklager, men jeg forstod ikke svaret om motorveje igennem skovene, og derfor prøver jeg lige en gang mere for at se, om det kan lade sig gøre at få et klart svar fra Dansk Folkeparti.

Først sagde hr. Jørn Dohrmann, at Dansk Folkeparti synes, det er en utrolig dårlig idé at anlægge motorveje gennem skove og, måtte man forstå, i naturområder generelt. Så spurgte jeg helt konkret: Betyder det så, at Dansk Folkeparti er imod Frederikssundmotorvejen, som netop skal gå ind igennem og derfor vil påvirke, ødelægge og skæmme Vestskoven? Er man imod det? Er Dansk Folkeparti imod, at den nye motorvej mellem Århus og Herning bliver ført igennem fredede, naturskønne habitatområder nord for Silkeborg?

Det må da kunne besvares relativt klart med et ja eller et nej.

Kl. 11.20

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det er jo fantastisk, at man fra hr. Jørn Dohrmanns side skal skoses for, at man eksempelvis ved nedsættelse af Wilhjelmudvalget har forsøgt at få en bredde ind i en formulering af, hvad der også kunne være dansk naturpolitik i fremtiden. Det skal man skoses for.

Betyder det så, at hr. Jørn Dohrmann er uenig i det synspunkt, at man også skal spørge andre naturmedspillere? Betyder det, at hr. Jørn Dohrmann synes, at det var helt forkert, at vi fik lavet Wilhjelmudvalget, og at Wilhjelmudvalget lavede en rapport, der gav nogle anbefalinger med hensyn til dansk naturpolitik?

Nummer 2: Så står hr. Jørn Dohrmann og brytter sig af, at man har fundet 50 mio. kr. Er det ikke korrekt, at de 50 mio. kr. er et engangsbeløb, og at de fremkommer ved besparelser i Skov- og Naturstyrelsen, hvor man fyrer folk ude i skoven og derefter sælger deres tjenesteboliger? Er det ikke korrekt? Det er netop de folk, som har været med til at lave den nære naturpleje ude, hvor folk bor. Først fyrer man dem, så sælger man deres tjenesteboliger og så bruger man pengene en gang for alle. Er det udtryk for Dansk Folkepartis naturpolitik?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jørn Dohrmann, og så tror jeg, at tiden til at give ordet til fru Helle Sjelle som ordfører nærmer sig.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan kun konstatere, at den udtalelse, som jeg kom med for lidt siden, om, at man ikke fra socialdemokratisk side rigtig havde nogen planer selv, står jeg fuldstændig ved, da der ikke er kommet de store planer ud.

Men hvorfor gav man så ikke Wilhjelmudvalget den frihed, at de kunne regne økonomi ind i de her projekter, så man faktisk kunne realisere dem i stedet for kun at have dem som tanker, fordi de måske er så dyre, at det slet ikke kan lade sig gøre i fremtiden. Man skal regne det ud og spørge: Hvor mange penge kan vi ofre på det her? Hvor mange penge har vi til rådighed, og hvad kan vi så få ud af det her?

Vi har sagt: Vi har 50 mio. kr. på det her område, og dem prioriterer vi på de områder, som vi har sagt her.

Til hr. Jørn Jespersen vil jeg sige: De 20 mio. kr., som vi har afsat, er til bynær skov. Det er min personlige holdning, at der ikke skal være motorvej lige der, hvor vi planter bynær skov, for så er der efter min mening noget, der er helt galt. Men de forhandlinger vil jo lægge op til, at vi snakker om tingene.

Igen vil jeg sige: Det er utrolig ærgerligt, at de, der nu påberåber sig at være miljøvogtere, ikke vil være med til at dele de penge ud. Det er

faktiske penge, man har, og som man kan dele ud her. Det der med at sælge boliger, der ikke længere er behov for, er en helt naturlig sag. Hr. Torben Hansen må jo også vide, at det har den tidligere regering jo også brugt at gøre. Når man ikke skal bruge sine bygninger, kan man da lige så godt realisere og få nogle penge i kassen og derefter bruge dem til noget godt. Her tænker vi på miljøområdet, og det skal man da benytte sig af. Det skal man da ikke rakke ned. Det synes jeg i hvert fald ikke.

Så vi er glade for den aftale, vi har lavet, og vi håber selvfølgelig på, at den kan blive bedre til næste år. Men vi er også realister og spørger: Hvor mange penge har vi til næste år?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er simpelt hen ikke til at holde ud at høre på. Dansk Folkepartis ordfører præsenterer en besparelse som en forøget bevilling. Derfor har jeg bare ét spørgsmål: Vil Dansk Folkepartis ordfører ikke godt bekræfte, at den tidligere regering sammen med SF og Enhedslisten havde en aftale om at give 80 mio. kr. til naturområdet om året i 4 år? 4 x 80 mio. kr. Det vil sige 80 mio. kr. også i år og næste år. De penge har Dansk Folkeparti fjernet, og så er man kommet med 50 mio. kr. Dansk Folkeparti er dermed med til at beskære indsatsen på naturområdet. Det bør være simpelt at svare på.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg sige: Det var det, vi var inde at snakke om for lidt siden, at det er et budget, og det er med overslagsår. Det er et bud, og det er et gæt; det består af de to ting.

Men jeg vil også sige: Hvad var det i 1996? Hvor mange penge brugte man da på det? Skal man kun lige se på ét år? Eller skal man ikke regne tilbage i tiden og sige: Hvad har det været f.eks. de sidste 10 år? Det synes jeg man skulle tage at gøre, inden man begynder at smykke sig med lånte fjer. Så tror jeg, der ville komme nogle helt andre tal på bordet.

Nu kan jeg jo desværre ikke stille spørgsmål til fru Pernille Blach Hansen, men det synes jeg man lige skal have med i sin overvejelse. Det er ikke noget, der ligesom har eksisteret i de sidste 10 år, altså i hele den regeringsperiode, hvor den socialdemokratiske regering var der.

Første næstformand (Svend Auken):
Så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

Helle Sjelle (KF):

Nødvendigheden af, at mennesker evner at passe på miljøet, er i dag større end nogen sinde før. Vores opmærksomhed på forureningsproblemer af mange forskellige typer har indfundet sig på et sent stadium af vores industrielle og teknologiske udvikling, og alvoren af nogle forureningsproblemer og mange komplekse sammenhænge mellem årsager og virkninger er først gået sent op for os. Desværre, kan man sige.

Udfordringerne i dag ville uden tvivl have været mindre, hvis vi for omkring 100 år siden, da de industrielle hjul virkelig begyndte at tage fart, havde tænkt på CO₂-udslip, tungmetaller, næringssalte og meget andet. Men det skete ikke.

De sidste 20-30 års fokus på forureningsproblemer og miljøbeskyttelse er en relativt kort periode i den store sammenhæng, og faren er derfor langt fra drevet over.

Skal vore børn og børnebørn kunne nyde naturen, sådan som vi kan, skal der etableres en endnu bedre balance. Omvendt må vi ikke være blåøjede og tro, at vi kan vende tilbage til præcis den tilstand, naturen havde for 100 eller bare 50 år siden. De sociale og samfundsøkonomiske ofre, det ville kræve, er vi ikke parat til at bringe. Vi skal derfor have en afbalanceret naturpolitik, hvor der bliver taget hensyn til både mennesker og miljø.

I den forbindelse er det af allerstørste nødvendighed, at vi finder ud af, hvordan vi bedst sikrer en rig og mangfoldig natur.

De linjer, som er fremhævet i regeringens redegørelse om Danmarks natur, synes vi i Det Konservative Folkeparti er særdeles positive. Der er alt lige fra initiativer, der kan give borgerne bedre mulighed for at nyde naturen, til en særlig indsats for, at børn og unge kan få gode naturoplevelser, og til skabelsen af nationale naturparker.

I Det Konservative Folkeparti synes vi, at regeringens udspil tegner godt for fremtiden. Vi synes også, at de 50 mio. kr., der er afsat i år på finansloven til realiseringen af de naturpolitiske initiativer, er en god begyndelse.

Vi håber imidlertid, at det virkelig er en begyndelse, og at vi næste år i fællesskab kan finde endnu flere midler til gavn for vor natur.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det var dejligt for en gangs skyld at høre en ordfører fra et af de tre regeringspartier anerkende, at der også er brug for fornyede penge til naturen i de kommende år.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Helle Sjelle, om det betyder, at det vil være et konservativt krav til den næste finanslov, at man også der afsætter ekstra midler til naturområdet?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jørn Jespersen og derefter fru Helle Sjelle, medmindre der kommer en tredje spørger.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, det var rart med en erkendelse fra et regeringspartis ordfører af, at der er brug for en øget indsats, og at den selvfølgelig også koster penge, og at vi derfor skal bestrebe os på at få øget bevillingerne.

Så ud over spørgsmålet om, hvorvidt det vil være et konservativt krav, kunne jeg godt tænke mig at høre, om Det Konservative Folkeparti vil forpligte sig til, at nogle af de anbefalinger, der ligger i Wilhjelmudvalget, som altså er bakked op af landbrug, skovforening, grønne organisationer osv., og som koster penge, også skal gennemføres. For det, der jo er karakteristisk for regeringen i dag, er, at den har sagt: Alle de anbefalinger, der ikke koster noget, vil vi prøve at gå i gang med at få sat i gang, men alle de anbefalinger, der koster noget, er udsat på ubestemt tid.

Så er det også et område, som Det Konservative Folkeparti vil arbejde på og forpligte sig på?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Vi ser meget gerne, at der bliver brugt flere penge på vores natur, end der gør på nuværende tidspunkt, og vi forventer også, at de ting, som vi nu har afsat ekstra midler til i år på finansloven til udmøntningen af den naturplan, som er blevet fremlagt her i dag, er en start, og vi opfatter det ikke som enden på midlerne til naturen.

Jeg vil ikke stå her i dag og begynde at forhandle om, hvorvidt vores krav er ultimativt eller ej, men jeg vil i hvert fald bare tilkendegive, at vi gerne vil have, at der bliver afsat nogle flere penge til naturen. Det er noget, som vi også vil kæmpe for på næste års finanslov.

Vi synes måske, at én ting er, at vi nu f.eks. sætter alt det her i gang med vores nationalparker, men man kunne jo godt forestille sig, at vi ikke kan klare det for de midler, der er afsat her, men at der skal flere penge til. Og så er vi i hvert fald åbne over for at diskutere den situation – bare for at nævne et meget konkret eksempel, hvor vi har en opfattelse af, at det godt kan være, der er et behov for øgede midler til næste år, når vi står og skal forhandle finanslov.

Kl. 11.30

Vi synes, der er mange gode ting i Wilhelmsudvalgets rapport, som vi også regner med, at der vil blive gjort god brug af fremover, når vi skal diskutere vores natur. Problemet med Wilhelmsrapporten er jo nogle gange, at der er meget lidt økonomi i, og man bliver nødt til at finde ud af, før man sætter nogle ting i gang, hvor meget tingene egentlig koster. Alt andet ville være dybt uansvarligt. Men jeg synes, der ligger mange gode ting i Wilhelmsrapporten.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil bare sige, at vi i SF er fuldstændig enige i det, fru Helle Sjelle sagde. Selvfølgelig skal man vide, hvad ting koster, inden man sætter dem i gang, det turde være et helt naturligt krav. Til gengæld skal man så også være parat til at ofre, hvad det koster, hvis det er en politisk prioritering at få det gennemført.

Så tak for tilsagnet fra Det Konservative Folkeparti. Og jeg skal bare give det løfte, at det skal vi nok huske.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi går videre i ordførerrækken, og det er hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

Der er ingen tvivl om, at den danske befolkning sætter stor pris på vores natur, på den rige, mangfoldige natur. Det kan man se på de mange besøg og de mange aktiviteter, der foregår i vores natur. I disse Lomborgtider kan det også bevise mere økonomisk ved at se på huspriser i naturområder; de er typisk betydeligt højere. Så ingen tvivl om, at der er en stor kærlighed i den danske befolkning til den rige og mangfoldige natur.

Derfor er det jo også ekstra beklageligt at måtte konstatere, som f.eks. Naturrådet har dokumenteret, at den danske natur er trængt og på tilbagetog. Der forsvinder mange naturområder,

fordi presset fra byudvikling, fra trafik anlæg, fra landbrug gør indhug i naturområderne, og der er en lang række levesteder, som forsvinder med en nedgang i antallet af dyre- og plantearter til følge. En lang række naturtyper, som vi vænnet os til at have i Danmark, er også trængt og risikerer at forsvinde.

Derfor er der, som Naturrådet holder konference om netop i dag, brug for mere handling og ikke mindre handling, som regeringen desværre har besluttet indtil videre.

Der er brug for handling på en lang række områder. Der er brug for at få sat gang i arbejdet med de nationale naturområder, og her er det store problem vel nok, at man lokalt spørger, hvor stort regeringens engagement er, når det kommer til stykket. Det var det spørgsmål, der blev stillet på et borgermøde på Møn med flere hundrede deltagere: Kan vi regne med, at man rent faktisk vil det her, eller risikerer vi tværtimod, at vi påtager os nogle ukendte omkostninger ved lokalt at engagere os i det? Og hvad er det egentlig, regeringen vil med naturområderne, hvad er kravene til aktiviteter, erhverv i de enkelte områder? Der er brug for en meget klarere udmelding og et klarere engagement fra regeringens side.

Wilhelmsudvalget foreslog, at der i løbet af en kort årrække skulle etableres yderligere 100.000 ha med enge, overdrev og strandenge. Hvad vil regeringen på det punkt? Vi ved det ikke, fordi alt, hvad der koster penge, er udsat på ubestemt tid.

Der er brug for nogle flere grønne korridorer, som binder de forskellige naturområder sammen, for at sikre, at de enkelte arter, dyrearter og plantearter, har et tilstrækkeligt levested og kan brede sig og skabe nye naturområder.

Vi har brug for mange flere skove, både for at bevare de nuværende skove og den biologiske mangfoldighed og de naturværdier, der er i dem. Her venter vi også på et udspil fra regeringen omkring naturskove og bevarelse af de værdier, der er i vores nuværende skove. Vi har brug for nye skove, hvor der jo er et mål om at fordoble antallet eller arealet af skov over en såkaldt trægeneration.

Her er det blevet nævnt, at der er blevet sat penge af med de 50 mio. kr. – jeg har én gang nævnt, at det beløb svarer til etablering af 1 km motorvej, bare for at sætte det i proportioner – og at der i den forbindelse er sat penge af til skovrejsning. Her viser et notat fra Miljøministeriet, at de ekstra skove, man kan etablere for det

beløb, der er afsat, svarer til 751 ha, og hvis man ser på kølisten, altså alle de projekter, som allerede er defineret og venter på at blive gennemført, så er der 28.000 ha i kø, dvs. man kan gennemføre ca. 1-2 pct. af det, der allerede er planer om at etablere. Det er ikke tilstrækkelig ambitiøst efter vores opfattelse.

Det her med penge er der blevet talt meget om i dag, og jeg synes, der er grund til én gang for alle at fastslå, hvordan forløbet har været.

Kl. 11.35

Ved finanslovforhandlingerne for 2000 lykkedes det SF i et samarbejde med den daværende miljøminister og regering at øge bevillingerne til naturområdet ganske dramatisk, nemlig ved en aftale om at afsætte 80 mio. kr. ekstra til naturområder, til skov osv. om året i en 4-årig periode.

Samtlige de penge er blevet skåret væk af den nuværende regering. Og jeg kan bekræfte, at der absolut var mange planer, visioner og ideer hos den daværende regering og især hos den daværende miljøminister. Der var masser af konkrete ideer, der var masser af engagement til, hvad der skulle ske.

At man så søger at sikre en bred opbakning bag det ved at nedsætte et udvalg med alle organisationer, der er berettiget til at være med, synes jeg ikke, der er nogen grund til at bebrejde regeringen, tværtimod synes jeg, at det var en klog taktik. Og det lykkedes jo også over al forventning at få en rapport fra Wilhjelmudvalget, som i bred enighed anbefalede en lang række tiltag, som det desværre bare kniber med at komme i gang med nu under den nuværende regering.

Motorveje har jeg nævnt tidligere. Natur er jo ikke kun et spørgsmål om flere penge, det er også et spørgsmål om at regulere samfundets øvrige aktiviteter, sådan at naturen ikke bliver ødelagt på grund af dem. Og jeg kunne godt tænke mig – nu kunne vi ikke få noget svar fra Dansk Folkeparti – at regeringspartierne tilkendegav, hvilke naturhensyn man ønsker at tage i forbindelse med de to motorveje, jeg har nævnt, nemlig Frederikssundmotorvejen og motorvejen mellem Århus og Herning. Kan de gå gennem fredede områder efter regeringens opfattelse? Kan de gå gennem habitatområder efter regeringens opfattelse? Skal der tages hensyn til de naturarealer, de berører? Ja eller nej?

Så er der et andet spørgsmål, jeg gerne vil rejse over for miljøministeren. Der er nemlig en bekendtgørelse, som er til høring i øjeblikket, og her tror jeg i virkeligheden, vi kunne få dagens

nyhed, hvis miljøministeren er i stand til at oplyse noget om det. Det er en bekendtgørelse, som er udsendt til høring i oktober, hvor høringsfristen, så vidt jeg ved, er den 20. december, og som handler om afgrænsning og udpegning af netop naturområderne.

I den forbindelse er det sådan, efter hvad jeg har fået oplyst, at miljøministeren pønser på at ophæve det såkaldte planlægningsforbud i netop internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder. Jeg vil gerne have bekræftet, om det er rigtigt. Er det rigtigt, at miljøministeren har i sinde at ophæve det såkaldte planlægningsforbud i internationale naturbeskyttelsesområder, så man lokalt kan anlægge vejanlæg, lufthavne, boligbyggeri, inddrage i byzone osv.? Er det rigtigt?

Det ville være meget vigtigt at få det belyst for at få en vurdering af, hvad det er for en naturpolitik, regeringen står for.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor man ikke vil være med til at dele ud af de her 50 mio. kr., som den nuværende regering og Dansk Folkeparti sammen med Kristeligt Folkeparti har afsat netop til at forbedre naturen. Jeg vil gerne spørge hr. Jørn Jespersen: Hvorfor vil man ikke være med til ligesom at sætte sit fingeraftryk på, hvor vi skal bruge de her penge henne? Vil det sige, at hr. Jørn Jespersen og SF i det hele taget overhovedet ikke ønsker mere natur i Danmark?

Vi går jo altså ind for naturparker, og det håber jeg sandelig da også at SF gør, for at bevare den danske natur, for også at bevare det gode drikkevand, altså grundvandet i Danmark. Hvorfor vil man ikke være med til ligesom at sige, at de her 50 mio. kr. har vi i år, dem vil vi gerne være med til at fordele bedst muligt? Nej, nu har man ligesom meldt pas og sagt: Vi vil slet ikke have noget med det at gøre. Vi ønsker slet ikke, at naturen skal have nogle penge af nogen art. Sådan har jeg forstået det.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Næ, vi har jo gennemskuet regeringens taktik, nemlig at først skærer man generelt ned på en lang række områder, og derefter kommer man med en lillebitte pose penge, som selvfølgelig slet ikke matcher det, man har skåret ned, og så lader man, som om at nu har man genoprettet og styrket et område. Det gælder på forsknings-

området, det gælder på uddannelsesområdet, det gælder altså også på naturområdet.

Da vi var til de pågældende forhandlinger, hvor situationen var den, at man havde skåret 430 mio. kr. ned over 4 år og så kommer med 50 mio. kr. i en engangsbevilling 1 år, så sagde vi: Okay, kan vi få indflydelse på det her, så det bliver lidt bedre end det, regeringen har spillet ud med, så vil vi gerne undersøge, om vi vil være med til det. Selv om det ikke ville have rettet op på alt det, der var blevet skåret ned.

Kl. 11.40

Vi spurgte derfor: Kan vi få sikkerhed for, at de 50 mio. kr. ikke er en engangsbevilling, men fortsætter i 4 år? Svaret var nej. Vi spurgte: Kan vi tage nogle af de initiativer, som ikke koster penge, bufferzoner om sårbare naturområder f.eks., bedre adgangsforhold, beskyttelse af naturskov? Kan vi få nogle indrømmelser på nogle af de områder? Nej var svaret. Så spurgte vi: Kan vi få nogen som helst indrømmelser? Nej var svaret.

Det kan godt være, hr. Jørn Dohrmann går med til mange forlig uden at få indrømmelser, det er også mit indtryk. Det gør SF ikke.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Hr. Jørn Jespersen vil gerne blande motorveje og skove sammen i debatten her. Vi får nu sikkert rig lejlighed til at vende tilbage til debatten om de to nævnte motorveje, og det vil jeg da se frem til.

Men her drejer det sig jo om skovrejsning, hvor regeringen har tredoblet muligheden for rejsning af bynære skove. At få skove i nærheden af villaområder, så man har mulighed for de rekreative, gode tiltag, at man kan færdes i naturen, er jo simpelt hen noget, som alle folk er glade for.

Men jeg vil sådan set gerne spørge hr. Jørn Jespersen lidt om hr. Jørn Jespersens opfattelse af forholdet mellem natur og mennesker, måske også i henhold til partiet, for hvordan kommer folk ud i naturen, hvis man ikke vil have veje, hvis man ikke vil have stier, eller som fru Pernille Blach Hansen ikke vil have villaveje i nærheden af de bynære skove? Det er dog meningen med de bynære skove, at folk skal have glæde af dem.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil bare sige til hr. Jørn Jespersen, at jeg forstår, at jeg ikke får noget svar på det med naturparker. Men jeg tager så for givet, at man ikke ønsker naturparker fra SF's side.

Så vil jeg bare lige tilføje, at vi jo går ud og siger, at det her er et realistisk budget. Vi skal ikke ligesom spørge: Hvad har vi helt konkret de næste år? Det er et budget. Det består af to ting. Det er et bud, og det er et gæt. Og det håber jeg vi kan være enige om, for det er da ikke noget, der er sikkert.

Så vil jeg også spørge hr. Jørn Jespersen: Hvordan så det ud med hensyn til den tidligere regerings finanslov, hvis man kigger fremad i tiden? Ville man da spare på det her i overslagsårene? Det må hr. Jørn Jespersen jo kunne svare på, idet SF ligesom har været med til at holde liv i den gamle regering. Så jeg vil ønske, at der er et ganske klart svar på det.

Jeg synes stadig væk, at det er bedre at være med til at dele de her 50 mio. kr. ud end bare at sige: Det ønsker vi overhovedet ikke at deltage i. Hav da lidt indflydelse. Det er da bedre end ingen indflydelse.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hvordan kommer folk ud i skovene, bliver jeg spurgt. Det tror jeg er lidt forskelligt. Jeg tror, der er nogle, der kører i bil derud; der er nogle, der cykler, og der er nogle, der rider, og der er nogle, der går. Det tror jeg er meget mangfoldigt. Men hvis jeg skulle forstå Det Konservative Folkepartis indlæg her, så er det sådan, at når man laver bynær skovrejsning, så skal der også laves motorvej, lød det næsten som om. Det tror jeg nu altså ikke er en god idé at gøre i alle tilfælde.

Men når jeg siger, at det her har noget med motorveje at gøre, er det jo for at understrege, at naturpolitik ikke kun er et spørgsmål om bevilninger til at genoprette og lave nye skove, det er også et spørgsmål om at regulere samfundets aktiviteter, så vi ikke ødelægger den natur, vi allerede har. Og det er da lidt meningsløst at bruge penge på at lave ny natur, hvis man samtidig ødelægger den mere varierede natur, som allerede eksisterer. Derfor synes jeg, det kunne være interessant også at høre, hvad Det Konservative Folkeparti mener om de to motorveje, jeg har nævnt.

Hr. Jørn Dohrmann siger, at de overslagsår, der er, med nedskæringer i naturområder de kommende år bare er et bud og et gæt. Næh, det er det ikke. Det er oplyst i Miljøudvalget med miljøministeren til stede, at det er en benhård ordre, at det skal man rette sig efter. Og det har man bare at tage højde for allerede nu. Derfor er man jo inde i massive nedskæringer og afskedigelser i Miljøministeriet, fordi der nu er kommet nogle benhårde diktatoriske krav om at overholde de massive nedskæringer, der ligger i budgetoverslagsårene. Det kunne hr. Jørn Dohrmann have forvisset sig om ved at have været til stede på det pågældende møde, hvor det blev gennemgået meget grundigt.

Kl. 11.45

Endelig omkring indflydelse: Jamen vi vil gerne have indflydelse på det. Men så vil vi have nogle indrømmelser. Det er jo det normale i politiske forhandlinger, at der kommer et udspil, det taler man om, og så får de parter, der går med i det, nogle af deres ønsker imødekommet.

Vi kunne ikke få nogen ønsker imødekommet. Derfor bliver jeg nødt til at spørge hr. Jørn Dohrmann: Hvad er det for nogle ændringer i regeringens udspil, som Dansk Folkeparti har fået? Hvilke konkrete ændringer har Dansk Folkeparti fået som indrømmelser i regeringens udspil? Eller har man bare sagt ja til det hele?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at De Konservative ikke kan svare på spørgsmål stillet af ordføreren her, først når de kommer til igen.

Ordføreren bad De Konservative svare på spørgsmål om motorveje. Det kan De Konservative først, når ordføreren kommer til igen.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan jo kun konstatere, at hr. Jørn Jespersen slet ikke svarer på mit spørgsmål om, hvad der skete med overslagsårene. Gik de op, eller gik de ned? Det må hr. Jørn Jespersen kunne svare ganske kort på.

Så er der en anden ting med finanslovforhandlingerne. Man kan altid justere nogle af de her tal. Man kan altid korrigerer nogle af de tal. Så det er ikke sådan, at det, der står i overslagsårene, er hundrede procent fastlagt. Det er forhandlingsstof.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Uvidenheden er jo sådan set ret interessant. Jeg vil gerne gøre hr. Jørn Jespersen opmærksom på, at jeg er folketingsmedlem for Venstre, og i samme forbindelse er det måske på sin plads lige at nævne nu, hvor fru Pernille Blach Hansen jo desværre ikke er her, at hun sagde, der var tre regeringspartier. Det er heller ikke korrekt. Der er to, nemlig Venstre og De Konservative, til oplysning for de miljøordførere, som åbenbart ikke holder sig helt orienteret om den slags.

Det glæder mig meget at høre en SF'er acceptere, at man har motorveje her i landet, og at der er mulighed for at køre i bil, sådan at man også kan komme lidt rundt i landet, og at det ikke på nogen måde behøver at give sammenstød mellem miljø og skovrejsning og muligheden for at færdes, samt at det faktisk også er noget af ideen bag at skove, at mennesker kan komme ud til den, og at man fra motorveje kan kigge ud på den smukke natur.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg undskylder sammenblandingen mellem de to regeringspartier. I denne her debat er det jo ikke helt betydningsløst, så jeg skal holde mig for øje fremover, hvem der er fra hvilket parti i den sammenhæng.

Så vil jeg gerne chokere Venstre ved at sige, at jeg ikke alene har opdaget, at der er biler i Danmark. Jeg er selv i besiddelse af et kørekort. Jeg har en bil. Jeg kører i den. Og jeg er glad for den.

Det behøver bare ikke at betyde, at man lægger motorveje i alle naturområder. Det er sådan set det, jeg har forsøgt at rejse debat om. Skal der være en motorvej gennem Vestskovent? Efter at vi gennem 40-50 år har prøvet at opbygge en skov og skabe mangfoldig natur i den, er det så fornuftigt at lægge en motorvej igennem den?

Jeg har prøvet at rejse diskussionen omkring motorvejen ved Gudenådal. Er det fornuftigt, når vi har et fredet område med meget stor naturmæssig skønhed, som oven i købet også er et habitatområde, så at lægge en motorvej igennem det? Det er den diskussion om afbalancering mellem de to hensyn, som jeg synes, at det kunne være lidt interessant at høre en melding på.

Hr. Jørn Dohrmann spørger omkring budgetoverslagsårene i den tidligere regerings finanslov. Der kan jeg bekræfte, at de også var faldende. Det ville SF have gjort alt, hvad vi kunne, for under finanslovforhandlingerne at ændre, og jeg

tror ikke, man kan forestille sig, at SF ville have accepteret at gå ind i et forlig, uden at bevillingerne var stigende.

Så er der yderligere den forskel, at budgetoverslagsårene tidligere netop var det, hr. Jørn Dohrmann siger, nemlig et bud, et gæt, en fremskrivning, hvor de under den nuværende regering, hvad man klart har givet besked om, ja, sådan foreligger det belyst i udvalget med ministerens samtykke, nu er præcise rammer, der skal overholdes.

Men hvis Dansk Folkeparti vil gå ind og sikre, at bevillingerne rent faktisk stiger, så synes jeg, det vil være interessant, så lad os få et tilsagn om det.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg er en af dem, der kommer meget i naturen og lever meget i naturen, så jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Jørn Jespersen: Hvad er det for en tanke, man fremsætter her, at vi vil anlægge motorveje i alle naturområder, i alle skovområder? Det er der jo slet ikke tale om. Det er kun nogle enkelte områder, hvor vi af hensyn til trafikikkerhed osv. vil forsøge at anlægge nogle motorveje. Dermed ikke sagt, at al natur skal ødelægges af motorveje. Det har der aldrig været tale om. Hvad er det for nogle indicier, SF forsøger at lægge ind i debatten her?

Kl. 11.50

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen det var bare på grund af en antydning fra hr. Kofoeds kollega fra Venstre om, at når man lavede bynær skov, så skulle man også kunne komme derud, og derfor var motorveje ikke så dårlig en idé. Så gjorde jeg mig en smule munter over, om det betød, at der skulle anlægges motorvej.

Men den mere seriøse del af spørgsmålene i debatten, som jeg ikke har fået noget svar på, er jo, hvad partierne mener om Frederikssundmotorvejen og motorvejen gennem Gudenådalen. Det har stor betydning for det her lands naturpolitik, for hvis vi med den en hånd bevilger penge til ny natur og med den anden hånd bevilger penge, mange flere penge, til motorveje, som ødelægger eksisterende natur, så er det da paradoksalt.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi går videre i ordførerrækken.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Pæn og nydelig, det er, hvad man kunne sige om regeringens redegørelse om Danmarks natur. Der står virkelig meget om utrolig lidt. Det sidste ved man kun, fordi denne redegørelse selvfølgelig må ses i lyset af, at miljøministerens budget er skrumpet ind til et niveau, så ministeren ved denne finanslovforhandling kun havde 50 mio. kr. at gøre godt med.

Det er, efter at finansministeren og regeringen har barberet det samlede miljøbudget i milliardstørrelsen. Efter den massakre fik miljøministeren allernådigst hele 50 mio. kr. at lege med mod selvfølgelig at sørge for at sælge så mange skovløberboliger, at han senere kan betale pengene tilbage igen.

I folkemunde hedder det at fodre hunden med dens egen hale. For den hale skal der iværksættes tre-fire pilotprojekter med nationale naturområder, der skal gøres mere på habitat-områderne, og ja, så skal der også rejses ny bynær skov, selvfølgelig med større folkelig deltagelse, mere debat, mere borgerinvolvering, flere børn og unge ud i naturen. 50 mio. kr. og kun i 1 år – jeg siger velbekomme.

Det Radikale Venstre mener, der er behov for i alt fald fem store initiativer på det her område.

For det første skal folkeoplysningsindsatsen øges med udgangspunkt i »Agenda 21«-arbejdet, De Grønne Guiders arbejde, Det Økologiske Råds arbejde, Naturrådets arbejde og alle de andre folkelige organisationers arbejde. Et arbejde, som tidligere er blevet understøttet af bl.a. Den Grønne Fond, som regeringen dog straks nedlagde. Nu vil man så genoprette dette arbejde med en lille bitte bevilling. Er det bæredygtigt først over en kam at lukke en række miljøprojekter og derefter at gå i gang med det samme igen?

For det andet er der brug for en sammenhængende plan for landbrugets rolle som naturforvalter med bindende mål for reduktion i udvaskningen af kvælstof og fosfor samt en afviklingsplan for brugen af pesticider.

For det tredje en sammenhængende plan for, hvordan vi beskytter eksisterende natur og lægger ny natur til bl.a. gennem en omlægning af EU's landbrugsstøtteordninger. Der bør opstilles bindende mål for, hvor meget af Danmarks areal f.eks. landbruget skal råde over, og hvor meget der skal være til det, man kunne kalde ren natur, en plan, som selvfølgelig skal vise vej til det mål, som vi alle er enige om, nemlig at tilbagegangen i biodiversiteten skal være stoppet i 2010.

For det fjerde en planlovgivning, som ikke bare bevidstløst uddelegerer ansvaret for forvaltningen af det åbne land til kommunerne og heller ikke f.eks. overlader forvaltningen af marken til regionen selv. En bæredygtig planlovgivning tager udgangspunkt i fællesskabets, herunder fremtidens generationers, behov – ikke bare i det enkelte menneskes eller den enkelte kommunes her og nu-interesse.

Endelig for det femte en handlingsplan for Danmarks internationale ambitioner på de områder, som har indflydelse på Danmarks natur. Hvordan ønsker vi at påvirke de internationale beslutningsprocesser, som har konsekvenser for dansk natur?

Man må håbe på, at borgerne på et tidspunkt meddeler regeringen meget klart, at man ikke finder sig i et naturstop. Naturen kan ikke nøjes med god retorik, den fortjener bedre. Det gør vi sådan set alle sammen.

Kl. 11.55

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke vil være med til at dele de her 50 mio. kr. ud.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen starter med at sige: Så mange ord for så lidt. Vil det sige, at De Radikale regner naturen for så lidt? Er det sådan, man skal forstå det, at man overhovedet ikke regner naturen i den radikale gruppe?

Vi ser da gerne, at vi får de her naturparker, og her har vi altså en mulighed med 50 mio. kr. på dette års finanslovsforslag eller budget, når det bliver vedtaget. De bliver fundet ved salg af overskydende boliger, som man ikke skal bruge mere. Så kan man da lige så godt realisere de her penge og så bruge dem på naturen, eller er det slet ikke det, De Radikale ønsker: at bruge flere penge på naturen?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

I den regering, som jeg tidligere har været medlem af, brugte vi sådan set ca. 1,5 mia. kr. mere om året på energi og miljø og eksempelvis Øststøttemrådet og hjælpen til andre landes miljøgenopretning – 1,5 mia. kr. mere.

Det hænger sammen med, at jeg tilhører et parti, for hvem praksis er langt vigtigere end alle ordene, for hvem handling er langt vigtigere end bare ord på papir. Og det her er ikke andet end ord på papir, for der er ikke penge til for al-

vor at gøre noget. Det her er et lille bitte plaster på såret, som jeg overhovedet ikke fatter, at Dansk Folkeparti kan være tilfreds med.

Når vi ikke vil være med til at fordele de 50 mio. kr., så hænger det sammen med, at jeg er ret overbevist om, at når det drejer sig om naturparker, vil der ikke blive købt en eneste lille kvadratmeter, som man vil bruge til ægte naturgenopretning. Til gengæld vil vi få en masse rapporter og en masse beskrivelser af, hvordan man kunne gøre, hvis man havde pengene. Og i stedet for at gøre det, vil jeg meget, meget hellere være fuldstændig sikker på, at der er penge i BO-årene til rent faktisk at sætte noget i gang.

Det er der ikke nu, og vi kunne ikke få sikkerhed for, at der rent faktisk ville komme penge.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil da gerne bede fru Elsebeth Gerner Nielsen om at komme op og forklare, hvor mange procent den tidligere regering har villet skære ned på det der område med miljø, hvis den havde fortsat. Jeg vil gerne have et klart svar på, om det ikke ligger omkring de 20 pct., det, man ville skære ned med.

Og handling, jamen når De Radikale siger, at de gerne ser, at der kommer noget handling, så er det jo netop det, der sker, når vi afsætter 50 mio. kr. og siger: Her er 50 mio. kr., nu skal vi bare have dem fordelt. Det er da netop handling, det er ikke bare et bud eller et gæt på, hvad der vil ske de næste par år. Det er virkelig handling, der er sat penge bag ved. Det synes jeg da man skal respektere, og så skal man sige: O.k., vi vil da gerne være med til ligesom at sige, at det er de rigtige steder, dem her. Vi har jo valgt at være med til at fordele de her penge, virkelig at få noget for pengene.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen snakker om handling, og så snakker fru Elsebeth Gerner Nielsen også om, at den tidligere regering satte 1,5 mia. kr. mere af på miljø- og energibudgettet end den nuværende. Ja, den første handling at sætte pengene af var sådan set rigtigt nok. Men den anden handling, nemlig at bruge dem, manglede.

Jeg vil gerne bede fru Elsebeth Gerner Nielsen her komme op og bekræfte på talerstolen, at selv om man fik sat alle de her mange penge af på kontoen på miljøområdet, så fik man ikke brugt dem alle sammen. Det var faktisk sådan,

at store dele af de penge, der blev sat af, blev overført fra år til år, sådan at der inden valget sidste år stod mellem 0,5 og 1 mia. kr., som ikke var blevet brugt, men som var blevet sat af. Er det en måde at handle på at sætte penge af til miljøet og naturen, som man så ikke bruger?

Jeg vil godt have, at fru Elsebeth Gerner Nielsen kommer herop og bekræfter, at man satte penge af, der ikke blev brugt.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg kan bekræfte, at i perioden 1989-1998 blev der opkøbt 15.000 ha, som alene er brugt til rene naturgenopretningsprojekter.

Det er rigtigt, at der hele tiden vil stå nogle penge på en konto, hvis man er i gang med en række anlægsprojekter. Det hænger sammen med, at man ikke udbetaler pengene, samtidig med at man bevilger dem, og det er meget klogt at handle på den måde, skal jeg sige til hr. Jørn Dohrmann. Man skal nemlig være fuldstændig sikker på, at ens penge bliver anvendt til det, man har bevilget dem til, så derfor udbetales pengene løbende. Med andre ord er man nødt til at have en rigtig stor sum penge stående, så man hele tiden har mulighed for at leve op til de bevillingstilsagn, der er givet. Det er baggrunden for, at der stod nogle penge, der ikke var anvendt.

I forhold til den gamle regerings budget er det sådan, at udgangspunktet for at gøre noget for miljø- og energiområdet var af en størrelsesorden, der var ca. 1,5 mia. kr. højere end det nuværende.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen svarede jo slet ikke på mit spørgsmål, om der skete en nedskæring af dette budget. Det må fru Elsebeth Gerner Nielsen kunne svare klart på: Blev der skåret ned i overslagsårene, eller gjorde der ikke? Ja eller nej? Jeg kan sige, at det gjorde der.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det er fuldstændig rigtigt, at med det udgangspunkt, vi havde, nemlig et budget, der var 1,5 mia. kr. højere, var der i budgetoverslagsårene forslag om besparelser på en række forskellige naturområder. Men det var der sådan set på alle ministres områder, fordi vi førte en meget re-

striktiv finanspolitik, så det var ikke bare sådan, at pengene rullede hen over bordet. Til gengæld blev der også oprettet nogle nye konti på miljøministerens budget, herunder en foreløbig bevilning til naturgenopretningsprojekter eller naturparker.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Inden jeg går over til selve spørgsmålet om indholdet af ministerens redegørelse, synes jeg, at jeg vil komme med en generel kritik af de borgerlige ordførere.

Jeg lyttede til den sidste ordveksling om penge, og jeg synes, det er et meget stort problem, at man fra de borgerlige ordføreres side ikke vil stå ved den politik, man rent faktisk fører. En ting er, at da man kom til magten – det kan diskuteres, hvor mange regeringspartier der er, men tre partier har flertal i dette Ting – tog man simpelt hen budgettallene for de kommende år og rundbarberede dem, så afskedigede man folk over en bred bank i Miljøministeriet, i styrelserne og rundtomkring, så nedlagde man en række forskellige folkelige organer, og så nedsatte man budgetbeløbene for det kommende år på f.eks. skovområdet.

Alt det har man altså gjort, og derfor synes jeg, det er dybt beskæmmende at opleve en debat i dag, hvor ordførerne for de tre partier bruger hovedparten af deres tid på at komme med – ja, undskyld, jeg siger det rent ud – forvrøvede forsøg på at bortforklare indholdet af det, man går og laver, og forsøger at fremstille det, som man ikke har foretaget en dyb nedskæring.

Jeg synes simpelt hen ikke, det er vederhæftigt, er jeg nødt til at sige. En ting er, at man laver politikken om, når man kommer til magten – på dette område ville det i øvrigt have klædt de tre partier, hvis de på forhånd havde fortalt befolkningen, at miljøet skulle nedprioriteres i den grad, men det kan de jo så komme til at stå til regnskab for ved det kommende folketingsvalg – men jeg synes altså ikke, at dette forsøg på at bortforklare sit ansvar, som gennemgribende har karakteriseret denne debat, er klædeligt.

Kl. 12.05

Jeg vil sige om ministerens redegørelse, at den hedder godt nok en redegørelse om Danmarks natur, men den vedrører jo kun et ganske lille hjørne af naturen, og det er jo i virkeligheden et udtryk for en betydelig grad af afmagt

over for problemerne hos den siddende regering; den er et studium i afmagt.

Hvad er der tale om? Der er tale om, at vi på en lang række områder står over for en dyb nedslidning af en natur, der er presset ud over sine tålegrænser på det ene område efter det andet. Vort drikkevand er i fare for at blive ødelagt, vore fisk dør, og Gudenådalene skal asfalteres. Der er simpelt hen en lang, lang række miljø-mæssige trusler, og så kommer man bare med det, jeg vil tillade mig at kalde en lille plan, som slet ikke svarer til de problemer, som vi står over for.

Jeg vil sige til ministeren, at jeg synes, ministeren skulle gå hjem og skrive en rigtig naturplan, hvor man simpelt hen foretager en samlet kortlægning af, hvad det er for nogle problemer, Danmarks natur står over for. Den vil se meget dystert ud, er jeg desværre bange for, og hvis man skriver den, vil den også vise, at der vil være brug for en langt større og bredere og dybere indsats end den, der er lagt op til fra regeringens side.

Nu kommer vi i den kommende forespørgselsdebat nærmere ind på vandmiljøet, så det skal jeg ikke gå nærmere ind på her. Men alene på det område vil der være brug for en helt anderledes markant indsats end den, der er lagt op til fra regeringens side, og jeg synes i og for sig, det er sørgeligt, hvis debatten i dag skal ende med noget pindehuggeri om, hvordan de tre borgerlige partier skal forsøge at bortforklare deres ansvar for de økonomiske nedskæringer, de foretager. Jeg synes, det havde været mere rigtigt, hvis vi fik en debat om det pres, vores natur er udsat for, og hvad der skal gøres for at redde den, medens vi endnu har den.

Vi har set en planlovgivning, der lægger op til yderligere og stort set ukontrolleret bebyggelse i det åbne land. Vi ser motorvejsprojekterne, og vi ser en minister, der efter min opfattelse er alt for passiv, når det f.eks. gælder tilsviningen af vores drikkevand med de pesticider, som stadig siver ned i det. Det er dér, vore virkelige naturproblemer ligger, og dem er der meget få svar på i den redegørelse, vi har fået i dag, er jeg nødt til at sige til ministeren.

Man kan også undre sig over prioriteringerne. Vi kan læse i Ekstra Bladet i dag, at mens man rundbarberer budgetterne, har man åbenbart tænkt sig at give Bjørn Lomborg en check på 20 mio. kr. under højst besynderlige omstændigheder. Jeg tror egentlig, det kunne være nyttigt, hvis ministeren kunne finde lejlighed til at

forklare den besynderlige historie nærmere, for hvis den fremstilling, som står i Ekstra Bladet, er korrekt, nærmer det sig jo meget tæt noget, der må betegnes som en skandale.

Der er åbenbart tale om et personligt angreb fra statsministerens side. For jeg må sige, at det virker helt besynderligt, når det fremstår, som om ministeren ikke har ønsket, at der på den måde skulle smides 20 mio. kr. ud ad vinduet. Men det har statsministeren åbenbart bestemt hen over hovedet på miljøministeren. Det er i hvert fald det indtryk, man får, når man læser den artikel i Ekstra Bladet, og hvis det virkelig er rigtigt, at mens man skærer ned på f.eks. skovindsatsen, har man 20 mio. kr., som man bare kan smide ud til Lomborgs institut, er selve prioriteringen inden for regeringens miljøpolitik da kørt fuldstændig af sporet. Det håber jeg da ministeren kan redegøre lidt nærmere for.

Kl. 12.10

Så vil jeg til slut sige, at der har jo været en debat om, at der også kommer en finanslov efter den, der kommer til at gælde for 2003, og vi er fra Enhedslistens side naturligvis indstillet på at møde frem og deltage i konstruktive forhandlinger, hvis der indbydes til det. Jeg synes bare, det var besynderligt, at vi i år skulle stilles over for krav om en fuldstændig overflødig håndfæstning, og at vi bagefter skal høre den ene forklaring efter den anden om, at vi ikke vil være med til at bruge 50 mio. kr. Det er gennemgribende at stille tingene på hovedet og forsøge at give befolkningen et falsk indtryk af, hvad det rent faktisk var, der foregik i de forhandlinger.

Det, der foregik, var rent faktisk, at vi fra Enhedslistens side var indstillet på at acceptere og deltage i aftaler om anvendelse af et hvilket som helst beløb, som kunne anvendes til fornuftige formål, for sådan har vi det i Enhedslisten. Men det er da komplet urimeligt, at de tre flertalspartier ville have, at vi til gengæld skulle underskrive en håndfæstning gående ud på, at vi ikke måtte stemme for forslag om flere penge. Det var måske et problem for ministeren, at det kunne være, der blev et flertal for dem, men Dansk Folkeparti havde jo lovet regeringen, at der ikke ville være et flertal for flere penge, og hvorfor i alverden skulle vi andre så underkastes en håndfæstning?

Da Socialdemokratiet og De Radikale var i regering, kunne de godt indbyde Enhedslisten og SF til at deltage, uden at vi på forhånd skulle være bundet af, at vi ikke måtte stille forslag om yderligere penge. De lavede en aftale med En-

hedslisten og SF, som skulle udmøntes i den kommende finanslov, og det, man i realiteten krævede af Enhedslisten, var jo, at vi skulle bryde den aftale, som vi havde med den gamle regering om anvendelsen af de 80 mio. kr. om året, som også har været inde i debatten. Den aftale skulle vi bryde som betingelse for at kunne gå ind i en ny aftale, og det er jo ikke rimeligt.

Jeg vil bare opfordre til, at når vi kommer til forhandlingerne til næste år om finansloven for 2004, tager man et åbent udgangspunkt, hvis det er sådan, at man virkelig mener, at man gerne vil have en bred aftale sammen med oppositionen, for så skal vi nok møde frem. Vi er nøjsomme folk i Enhedslisten, og vi er vant til, at det er svært at opnå resultater. Det er naturligvis ikke blevet nemmere efter valget, men alligevel vil vi gerne gøre forsøget, hvis vi bliver indbudt, og hvis vi ikke på forhånd bliver afkrævet håndfæstninger, som alle på forhånd kan sige sig selv, at vi ikke vil kunne skrive under på.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er der tre spørgere, og det er først hr. Jørn Dohrmann og derefter hr. Eyvind Vesselbo og fru Gudrun Laub.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil gerne lige sige til hr. Keld Albrechtsen, at vi står ved vores politik. Det skal der da ikke herske nogen tvivl om.

Men samtidig vil jeg også spørge hr. Keld Albrechtsen: Er det ikke sådan, som vi har fået bekræftet her i dag, at den gamle socialdemokratiske ledede regering med Enhedslisten som støtteparti har villet skære i bevillinger til miljøet? Jeg vil gerne spørge, om hr. Keld Albrechtsen ikke kan gå op og bekræfte, at det har man faktisk sagt ja til i overslagsårene med det gamle budget, for jeg mener, det er en vigtig faktor at få med ind, når man står og påberåber sig at være vægter for miljøet og vil gøre en masse, men alligevel ikke vil være med til at dele de 50 mio. kr. ud, som faktisk er til stede, og som miljøet kunne få.

Så vil jeg også lige spørge kort, om Enhedslisten ikke kan se, at det er godt, at vi får noget bynær skov og nogle naturparker og noget naturgenopretning.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg er ganske enig med hr. Keld Albrechtsen i, at det ville have været meget fint, hvis vi her i dag også havde kunnet drøfte, hvad der skulle gøres på naturområdet.

Nu har hr. Keld Albrechtsen jo selv været en af debattørerne i dag, både nede i salen og heroppefra, og hvad har hr. Keld Albrechtsen beskæftiget sig med? To tal! 50 mio. kr. til nogle naturprojekter, som Enhedslisten ikke ville være med til, og 20 mio. kr. til Lomborgs Institut for Miljøvurdering.

Kl. 12.15

Der er ikke kommet ét eneste konkret bud på, hvad Enhedslisten og hr. Keld Albrechtsen vil gøre på naturområdet, så derfor kan jeg kun opfordre hr. Keld Albrechtsen til at fortælle, hvad det egentlig er, Enhedslisten vil, bortset fra at brokke sig over, at der ikke er penge nok.

Så vil jeg også sige, at vi fornægter ikke virkeligheden. Men nogle gange er virkeligheden jo ikke den samme, så bare fordi vi ikke er enige med Enhedslisten, er det jo ikke ensbetydende med, at vi fornægter virkeligheden. Det mener jeg godt hr. Keld Albrechtsen kan bekræfte.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Hr. Keld Albrechtsens pessimistiske livssyn og mange bekymringer kan jeg jo nok ikke tage fra ham, men jeg vil da meget gerne have bekræftet heroppefra, at hr. Keld Albrechtsen også kan glæde sig over, at der kan komme flere bynære skove, som jo kan være til stor nytte og gavn som motionsområder, give frisk luft og mulighed for rekreation og være gode for sjælen, også for folk, der bor i lejligheder. De er simpelt hen noget meget, meget positivt.

Med hensyn til at vedstå politikken ved jeg jo, at Enhedslisten har nær kontakt til sine medlemmer og vælgere. Men Venstre er også – og det ved hr. Keld Albrechtsen også – et græsrodsparti, der har nær kontakt med vælgerne, og jeg kan da hvert fald så sige, at Venstres vælgere er meget tilfredse med miljøministeren og glæder sig meget over den førte miljøpolitik.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, det måske kan være vanskeligt at udtale sig om på forhånd, hvad vælgerne mener, men det får vi at se ved det kommende folketingsvalg. Men hvis jeg var ordfører for Venstre, ville

jeg måske begynde at blive en anelse bekymret for det kommende resultat, i hvert fald hvis man fortsætter på den måde, det har kørt på indtil nu med alle disse nedskæringer.

Nu var det overordentlig vanskeligt at forstå, hvad hr. Dohrmann mente, men hr. Dohrmann var inde på, at der under den tidligere regering skulle have været planlagt nogle nedskæringer på naturområdet. Jeg vil sige, at det er ikke noget, jeg har noget kendskab til. Tværtimod var det sådan, at vi indgik en aftale med den tidligere regering om anvendelse af et meget betydeligt millionbeløb, som har været omtalt flere gange her i debatten, og jeg er fuldstændig sikker på, at den tidligere regering ville have vedstået den aftale, hvis den havde fået mulighed for at fortsætte efter folketingsvalget. Det er jeg helt sikker på, og jeg kan se, at Socialdemokratiets ordfører naturligvis bekræfter det, for hvorfor skulle Socialdemokratiet løbe fra den aftale? Det er altså ganske enkelt forkert, hvad hr. Dohrmann siger. Det bygger ikke på konkrete oplysninger, og jeg synes ikke, det er pænt på den måde at vildlede befolkningen her fra Folketingets talerstol.

Til spørgsmålet fra Folketingets Miljøudvalgs formand om, hvad Enhedslisten vil: Vi vil f.eks. gerne have mere skov, vi vil gerne have det beløb, som var aftalt med den tidligere regering, og ikke det meget mindre beløb, som det nu er endt med under den nuværende regering, og vi vil også gerne have et bedre vandmiljø. Det har vi rejst en forespørgsel om, det skal vi drøfte her i salen om lidt, og der skal jeg fremlægge et helt konkret forslag til vedtagelse. Hvis hr. Vesselbo gerne vil have nogle konkrete forslag fra Enhedslisten, skal han få dem, for de er her.

Så skal jeg blot sige til fru Gudrun Laub, at selvfølgelig er jeg glad for hver eneste hektar skov, der kommer, og også for de 50 små millioner, det nu bliver til i denne omgang. Det er jeg da glad for, det har jeg også sagt til ministeren, og jeg har endda sagt til ministeren, at jeg gerne vil være med til at lave en aftale om 50 mio. kr. til skov.

Jeg vil håbe, at vi til næste år kan komme videre, gerne meget videre, og jeg står ved, at jeg gerne møder frem til forhandlinger en gang til og forsøger en gang til, om vi kan nå hinanden. Jeg vil bare ikke pådattes en håndfæstning.

Kl. 12.20

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil godt sige til hr. Keld Albrechtsen, at nu er jeg simpelt hen forvirret på et højere plan.

Hr. Keld Albrechtsen siger, at det er vigtigt med overslagsårene fremover, men nu kan hr. Keld Albrechtsen lige pludselig ikke huske, hvad det var; der stod i den gamle finanslov. Jamen altså, hvor er vi så henne? Når det er så vigtigt med overslagsårene, må vi da også kunne forlange, at man ved, hvad man har sagt ja til under den gamle regering, eller har man simpelt hen glemt det? Hvad er så problemet med at kunne sige ja til 50 mio. kr., hvis man alligevel har glemt det hele, når man er gået ud ad døren? Det kunne jeg godt tænke mig at få et svar på.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu kunne jeg forstå, at Dansk Folkeparti alligevel ønsker at diskutere årene i fremtiden, som man før ikke mente man kunne regne med. Jamen så gør vi det gerne, og derfor vil jeg gerne spørge Enhedslistens ordfører, om det ikke er korrekt, at vi under finanslovforhandlingerne fik udleveret et notat fra miljøministeren, der viste, at forskellen mellem den tidligere og den nuværende regerings bevillinger til naturområdet er et beløb i omegnen af 450-500 mio. kr. over 4 år, og at det også er det, hr. Jørn Dohrmann burde forholde sig til i denne debat.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jo, jeg kan bekræfte, at det er sådan, at der er den forskel, altså en nedskæring.

Til hr. Dohrmann vil jeg sige: Når det fra min side med fuldstændig sikkerhed kan siges, at den tidligere regering ikke havde påtænkt nogen nedskæringer, skyldes det jo, at de beløb, hr. Dohrmann henviser til, og som oprindeligt stod i budgetoverslagene i finansloven, blev ændret ved en aftale, som SF og Enhedslisten indgik med regeringen. Den aftale var regeringen derefter forpligtet af, og jeg forstår også på Socialdemokratiets ordfører, at den daværende regering naturligvis ville have vedstået den. Derfor er det ganske enkelt også forkert, når hr. Dohrmann står her på Folketingets talerstol og forsøger at overbevise sig selv og befolkningen om, at den tidligere regering havde påtænkt nedskæringer. Det havde den tidligere regering ikke, for det havde den forpligtet sig til ikke at gøre.

Forskellen mellem det beløb, der var afsat og ville være blevet brugt, hvis den tidligere regering havde fortsat, og det, som altså nu bliver resultatet, fremgår af det notat, som fru Pernille Blach Hansen henviste til. Det er altså beløb i størrelsesordenen 450 mio. kr., så man kan sige, at den nuværende regering er 450 mio. kr. dårligere end den gamle regering.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Ja, det er jo stadig økonomi, hr. Keld Albrechtsen taler om.

Hr. Keld Albrechtsen svarede på mit spørgsmål ved at sige, at når der er tale om naturen og miljøet, vil man gerne have lidt mere skov og også gerne gøre noget ved vandmiljøet, men det var jo ikke meget. Vi har diskuteret i lang tid, hr. Keld Albrechtsen har været heroppe flere gange, og alle de andre partier har også været oppe. Men det eneste, vi har snakket om, er penge og økonomi.

Hvad med havmiljøet, hvad med naturparker, hvad med habitatområder, hvad med drikkevandet og hvad med jordforureningen? Det har hr. Keld Albrechtsen overhovedet ikke nævnt noget om, det har Socialdemokratiet ikke nævnt noget om, og det har SF ikke nævnt noget om, for det interesserer åbenbart ikke. Det er ikke miljøet, næh, det er en diskussion om, hvorvidt der er færre eller flere penge til området.

Hvorfor kan vi aldrig få en miljødebat og en naturdebat? Det er jo en naturredegørelse, vi diskuterer, så hvorfor går Enhedslisten ikke ind i en sådan debat?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg forstår stadig væk ikke helt, at man ikke ville spare de penge, for som jeg læser tallene, ser det ud, som om man ville spare. Men det går jeg ud fra at ministeren vil svare på i sidste runde, når han kommer ind på tingene, og jeg må nok sige, at jeg har lidt mere tillid til de tal, der kommer fra ministeren, end til de tal, der kommer fra hr. Keld Albrechtsen.

Vi har jo fået bekræftet fra andre partier, at det så ud, som om man ville spare på miljøet fremover, så der er åbenbart stor uenighed i de tidligere regeringspartier om, hvorvidt man sparede eller ikke sparede. Jeg ved ikke, om hr. Keld Albrechtsen kan svare på det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Keld Albrechtsen, og derefter ønsker formanden at gå videre til næste ordfører.

Kl. 12.25

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror ikke, at hr. Eyvind Vesselbo helt har hørt efter det, jeg sagde.

Med hensyn til vores bud på f.eks. vandmiljøet siger hr. Eyvind Vesselbo, at der ikke er kommet noget om vandmiljøet. Jamen jeg sagde jo lige før, at om få minutter kommer der en hel forespørgselsdebat om vandmiljøet, hvor Enhedslisten vil fremlægge et helt konkret forslag til, hvordan vi løser problemet med vandmiljøet.

Hr. Eyvind Vesselbo bliver ved med at påstå, at Enhedslisten ikke har noget bud på det. Det er da muligt, hr. Eyvind Vesselbo håber, at Enhedslisten ikke har noget, men jeg kan forsikre ham om, at det vil ikke vare ret lang tid, før jeg kommer herop på talerstolen og fremsætter et konkret forslag, og det håber jeg så hr. Eyvind Vesselbo vil blive glad for til den tid.

Til hr. Jørn Dohrmann vil jeg bare sige, at nu har hr. Jørn Dohrmann opfundet en teori om, at der skulle være intern uenighed i den tidligere regering. Jeg ved ikke, hvor den teori kommer fra, for jeg har ikke hørt noget sådant, og vi har i Enhedslisten ikke fået noget at vide om noget sådant. Vi indgik en aftale med den tidligere regering om et meget betydeligt antal millioner til skove osv., og det beløb er nu blevet markant nedsat af den nye regering. Det er det korte af det lange i den sag.

Hr. Jørn Dohrmanns mystiske oplysninger om uenighed mellem de tidligere regeringspartier og sådan noget savner enhver dokumentation. Jeg har i hvert fald ikke kendskab til det, og når hr. Jørn Dohrmann kommer med sådan nogle påstande, skylder han i det mindste at kunne henvise til, hvor han har dem fra, og at de ikke bare er frit opfundet for at forsøge at forplumre en debat. Det er den mistanke, man desværre godt kunne få, for den udtalelse savner ethvert hold i virkeligheden, og jeg synes faktisk, at når hr. Jørn Dohrmann kommer med sådan nogle beskyldninger, skylder han i det mindste de to tidligere regeringspartier, at han kan sandsynliggøre, at det, han står her og siger, har noget som helst på sig.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Jørn Dohrmann har ikke mere taletid, så han kan ikke forsvare sig.

Hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti mener vi, at mennesket er forpligtet til at forvalte naturværdierne på en ansvarlig måde. Alle har derfor et stort ansvar for, at disse værdier overlades til de kommende generationer i en sådan stand, at der ikke er sket uoprettelige skader på naturen, og at der fremover vil være tilstrækkelige rekreative og produktive naturressourcer og -områder.

Hvis vi ser bort fra den bevidste brug af ordet natur i stedet for miljø, er vi langt hen ad vejen enige i redegørelsens forudsætninger. Vi er helt enige i, at Danmark skal leve op til de internationale forpligtelser, selv om man godt kan undre sig over, at man har fundet det nødvendigt at understrege det. Vi er også principielt enige i, at naturpolitikken skal være afbalanceret i forhold til de forskellige hensyn.

Jeg vil dog gerne understrege, at Kristeligt Folkeparti ud fra et forsigtighedsprincip ikke ønsker balance for enhver pris. En balance må ikke gå ud over de kommende generationers natur- og miljømæssige ressourcer, og vi vil også gerne påpege, at naturpolitik er andet og mere end et enkeltelement i en bæredygtig velfærds politik. Naturen er en forudsætning for vores eksistens og kan derfor ikke reduceres til en parameter, så vores forvaltning af naturen må ikke alene ske ud fra en velfærds mæssig cost-benefit analyse. Naturen er med sine påvirkninger af de fremtidige generationer vigtigere end de kortsigtede politiske problemstillinger, den nuværende generation kender til.

Det leder mig hen til det, der er Kristeligt Folkepartis generelle bekymring, nemlig at regeringen i denne redegørelse og i sin generelle miljøpolitik har stirret sig blind på en delvis Lomborgsk tilgang, hvor eksistensen af et problem er betinget af, at det kan omsættes til tal og indgå i sindrige samfundsøkonomiske beregninger. Det er en fair tilgang, som også har ledt til nogle udmærkede initiativer, men mange træer gør ikke en god skov, og slet ikke når træerne gør det svært at se, hvad det reelt er for en miljøpolitisk skov, regeringen ønsker for de næste generationer. Kristeligt Folkeparti mener ikke, at regeringens enkelte gode miljøpolitiske initiativer nødvendigvis sikrer den overordnede og langsigtede bæredygtighed i miljøpolitikken. Naturen

skal ikke bare være rig og mangfoldig, den skal sandelig også være bæredygtig.

Kl. 12.30

Når det er sagt, vil vi dog gerne udtrykke tilfredshed med den aftale, vi har indgået med regeringen og Dansk Folkeparti, der sikrer 50 mio. kr. til oprettelse af naturparker, skovrejsning og genopretning af ådale. Selv om vi er mere ambitiøse end regeringen på det område, synes vi, det er et skridt i den rigtige retning. Samtidig er vi ærgerlige over, at nogle lod taktiske hensyn stå i vejen for at tilslutte sig aftalen og dermed bedrev blokpolitik med omvendt fortegn.

Det er klart, at vi i Kristeligt Folkeparti gerne vil have afsat flere penge på området og lave en flerårig aftale, men man afviser ikke noget godt, bare fordi der ikke er nok af det. Med den nuværende parlamentariske konstellation gælder det i miljøets interesse om at sætte grønne fingeraftryk, hvor man kan. Samtidig og heldigvis er det også muligt at forbedre tingene allerede næste år og få det brede forlig, vi gerne ser på området.

Afsluttende vil jeg gerne bede miljøministeren redegøre for finansieringen i forbindelse med vedligeholdelse af de nye tiltag i naturforliget.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for debatten og tak til partiernes miljøordførere for bemærkningerne til naturredøgørelsen. Jeg vil selvfølgelig først og fremmest sige tak til de miljøpolitiske ordførere fra de partier, der har taget et medansvar, hvor vi er gået ud sammen og har fundet 50 mio. kr. og så også har besluttet os for, at vi vil anvende dem til noget særdeles fornuftigt.

Hvis jeg indledningsvis skulle komme med en enkelt bemærkning til det, vil jeg sige: Det er selvfølgelig lidt trist, hvis der sådan kan være en lille stemning af, at vi ikke alle sammen er så glade for de her resultater. Men jeg tror, at man, når vi ser fremad, alligevel vil blive smittet af den glæde, der er ved at komme ude i naturen og komme ude i miljøet.

Jeg må jo sige, at det jo faktisk er en god dag for naturen og miljøet. Det er en god dag, fordi alle folk taler godt om den. Men med hr. Mogens Nørgård Pedersens afsluttende bemærkninger blev der vel meget præcist sagt, hvad den her debat desværre har været ude for, for den har været overskygget af lidt for meget taktisk tænkning. Taktisk tænkning kan somme tider ødelægge et smukt billede.

Men alligevel synes jeg, at jeg kender ordførerne så godt, så jeg kan mærke, at der er et dybt engagement. Man er glad for at gøre en indsats for naturen og miljøet, og det er altså decimalerne, vi begynder at diskutere. Sådan må det være. Sådan skal det være på et område, hvor man er så engageret; i hvert fald når nogle selvfølgelig gerne vil gøre en ekstraordinær indsats. Jeg har hørt hele vejen rundt, at den ekstraordinære indsats vil alle, og det er altså decimalerne, vi diskuterer.

Der har været noget om de økonomiske rammer. Dem skal jeg vende tilbage til. Først vil jeg gerne sige lidt om også det, som har været nævnt om selve redegørelsen, hvor der måske har været lidt meget med tal, lidt mindre om natur, men alligevel.

Regeringen lægger i redegørelsen op til en række nye prioriteringer i naturpolitikken. Det er nødvendigt, for at vi kan møde de store udfordringer på natur- og miljøområdet, og udfordringerne er naturligvis ikke nye. Hovedudfordringen er, hvordan vi bedst sikrer en rig og mangfoldig natur til gavn for alle danskere. Vi har et ansvar for at beskytte naturen, og vi vil samtidig sikre befolkningens muligheder for at benytte sig af naturen og glæde sig over den. Det er særlig vigtigt, at vi skaber bedre muligheder for, at børn og unge kan opleve naturen og lære at beskytte den. Naturpolitikken skal være et vigtigt led i en samlet bæredygtig velfærds politik for det danske samfund.

Naturpolitikken vil blive tilrettelagt afbalanceret, så der tages hensyn til beskyttelsen af dyr og planter og deres levesteder, til erhvervsudøvelsen i jordbruget og til befolkningens muligheder for friluftsliv og naturoplevelser. Regeringen tager den udfordring op, og den gør det med et højt ambitionsniveau. Målsætningen om, at forringelsen af biodiversiteten skal være stoppet senest i 2010, er et højt ambitionsniveau. Det er den europæiske målsætning, og det er regeringens målsætning.

Der er ingen, der i dag med sikkerhed kan sige, at vi kan nå dette mål. Det skyldes både, at det er svært at forudsige, hvordan naturen vil udvikle sig, og at naturprioritetens succes er afhængig af befolkningens aktive medvirken. Men regeringen arbejder for at nå målet, og vi er kommet godt på vej på en række vigtige områder.

Kl. 12.35

Jeg bliver også nødt til at sige, at der ikke findes lette eller hurtige løsninger på de udfordrin-

ger, vi står over for i naturen. Det er selvfølgelig lidt ærgerligt, for det ville have været enklere, men sådan er det ikke. Det er det lange, seje træk, der er behov for, ikke smarte hovsalønsninger. De kan blive både dyre og ineffektive og vil ikke vinde forståelse i befolkningen.

Det gælder eksempelvis, når vi skal finde løsninger på problemer med for stor udledning af næringsstoffer til vandmiljøerne, belastning af en række tørre, næringsfattige naturtyper med næringsstoffer, de mange naturområder, der lider under tilgroning eller mangel på pleje samt beskyttelse af en række plante- og dyrearter, der er sjældne eller direkte truet af udryddelse.

En vigtig ledetråd for de kommende års indsats er, at naturpolitikken målrettet og præcist skal leve op til de internationale forpligtelser, Danmark har påtaget sig. Vi er nået langt med en af de væsentligste opgaver i international naturbeskyttelse, nemlig gennemførelsen af EF-direktiverne om habitater og fugle. Danmark har fået fine karakterer af Kommissionen for arbejdet med udpegningen af habitatområdet.

I sidste uge var Danmark til eksamen. Det drejede sig om den sidste store pakke af udpegninger i den såkaldte kontinentale region, og igen fik Danmark stor anerkendelse. Hjemmearbejdet var gjort godt. Det kan vi med god grund være stolte af også i sammenligning med andre lande.

Vi har truffet beslutning om udvidelse af fuglebeskyttelsesområderne på havet, efter at Kommissionen har kritiseret den tidligere mangelfulde udpegning. Jeg skal ikke indlede en debat om det, men det være sagt til dem, der i debatten har sagt meget om, at naturen betyder meget for dem. Men alt det her var noget, der skete under den gamle regering. Lad det så være, men vi har altså sørget for at rette op på det, og eksamenen er bestået. Så også her har regeringen vist, at den tager de internationale forpligtelser alvorligt.

Regeringen lægger vægt på, at naturpolitikken bygger på holdbare dokumentationer, og at den har klare målsætninger. Den skal bygge på samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger. Vi skal have mest muligt for pengene. Det skylder vi miljøet, det skylder vi naturen.

Endelig lægger regeringen stor vægt på, at offentlige initiativer og regulering forankres solidt lokalt. Også folks retssikkerhed skal være sikret. Naturpolitikken skal udvikles gennem en åben og grundig dialog. Vi ved det. Holdbare løsninger kræver, at der skabes medejerskab hos lokale

myndigheder, hos erhvervslivet og i befolkningen.

Regeringen følger redegørelsens sigtelinjer op med konkrete initiativer. Jeg nævner det, for der var ligesom en enkelt antydning af, om der nu også var initiativer. Derfor vil jeg lige nævne dem. Nogle af initiativerne er allerede i gang. Resten følger som perler på en snor i de nærmeste år.

Det gælder – og jeg tager dem lige lidt hurtigt – gennemførelse af habitatdirektivet, forslag til ændringerne af naturbeskyttelsesloven, naturplejeindsatsen i habitatområderne, forstærket indsats over for statslig bynær skovrejsning, forslag til ændring af skovloven, udmøntning af det nationale skovprogram, gennemførelse af vandrammedirektivet, forhandlinger om Vandmiljøplan III, gennemførelse af pilotprojekterne om nationale naturområder, afklaring af de udestående problemer med bufferzoner i en arbejdsgruppe og mange, mange flere. De kommer alle sammen, og det ved vi godt.

Til næste år kommer der desuden en samlet handlingsplan for biodiversitet. Den vil sammenfatte den danske opfølgning af den globale biodiversitetskonvention, og den vil bygge på en række samfundsøkonomiske analyser.

Så har der fra ordførerne side været nogle kommentarer til en række emner, og dem vil jeg godt lige komme ind på nu.

Med hensyn til adgangen til naturen er det jo af stor vigtighed, at danskerne har gode muligheder for at kunne opleve og glæde sig over naturen, selvfølgelig i respekt for naturen og ejerens interesse. Det er regeringens grundlæggende opfattelse, at der alene opnås gode og bæredygtige løsninger, hvis de bygger på gensidig respekt mellem naturens benyttere og de private ejendomsejere.

Jeg er derfor meget tilfreds med, at det den 13. november 2002 lykkedes os at indgå en aftale med Landboorganisationerne, Dansk Familielandbrug, Dansk Skovforening, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet om yderligere adgang til naturen.

Indgåelsen af aftalen med netop disse parter er den bedste garanti for gode og holdbare løsninger, og den giver de mest bæredygtige muligheder for, at friluftslivet sikres gennem en kombination af regler og frivillighed.

Hvad siger aftalen? Den betyder bl.a., at regeringen i forbindelse med det kommende forslag til revision af naturbeskyttelsesloven fremsæt-

ter forslag til en række forbedringer af reglerne om adgang.

Et hovedpunkt i aftalen er, at der vil blive fastsat regler med henblik på at sikre, at veje og stier af væsentlig rekreativ betydning kun må nedlægges, hvis der findes eller etableres alternative adgangsmuligheder.

Vi har altså nu lagt den rigtige grund for den kommende lovgivning, som vi ikke må haste igennem. Regeringen sætter lovkvantitet i højsæde, og aftalen indeholder flere elementer, hvor et grundigt lovteknisk arbejde må gennemføres, og flere parter må inddrages og rådspørges.

Det bør nøje gennemtænkes, hvorledes ændringerne på vejområdet kan gennemføres, uden at der opstår uklarheder i forhold til vejlovgivning og mark- og vejfredsloven.

Kl. 12.40

Andre ændringer kan komme til at berøre andre end jordbrugsorganisationer, f.eks. så vidt angår strande ved sommerhusområder, hvorfor det også af den grund er vigtigt at gennemføre en grundig lovforberedelse.

Det er også meget vigtigt, at den kommende lovgivning bliver så enkel og overskuelig, at den er let at forstå og dermed også at acceptere, og vi skal sikre, at vi ikke skaber besværlige og ressourcekrævende administrative procedurer.

Jeg kan her gentage, at der mellem jordbrugerne organisationer, Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening er enighed om, at ændringerne gennemføres i folketingssamlingen 2003-04. Aftalen indeholder også det punkt, at jordbrugets organisationer allerede nu opfordrer deres medlemmer til, at der ikke sker uhenigtsmæssige foregribelser af de kommende regler, f.eks. med nedlæggelse af veje og stier af væsentlig rekreativ betydning.

Den gensidige tillid gælder således også det spørgsmål, og jeg er ikke i tvivl om, at ejerne er glade for aftalen, og at det vil komme til udtryk i jordbrugernes daglige virke i skovene og i det åbne land allerede fra aftalens indgåelse. Fra indgåelsen vil de tage hensyn til den.

Så er der lidt om pilotprojekter i de nationale naturområder. Lad mig først sige om alle de 50 mio. kr., hvor nogle har spurgt: Er driften nu på plads? Det står jo meget klart, for netop det, at det er 50 mio. kr., der skaffes ved, at vi sælger bygninger, gør jo, at den driftsomkostning, vi havde skullet bruge på de bygninger, jo selvfølgelig anvendes på de ting, vi nu sætter i gang. Så det ligger næsten lige på den flade. Men jeg siger det bare, for det er jo klart: Vi flytter bare

driften fra det ene over til det andet. Det er også et spørgsmål, som blev rejst under forhandlingerne, og der oplyste vi også, at det stort set pasede med hinanden. Så er dét på plads.

Men jeg må sige, at i modsætning til de fleste andre lande har Danmark aldrig udlagt nationale naturområder eller nationalparker. Det er den internationale betegnelse, man kan bruge, men det har vi aldrig gjort.

Årsagen er først og fremmest Danmarks intensive arealanvendelse til landbrug, skovbrug, byudvikling, trafik anlæg osv. Vi skal derfor finde vores egne løsninger, og heri indgår naturligvis de overordnede hensyn til naturen, men også hensyn til de meget varierende natur-, landskabs- og ejerforhold.

Så pilotprogrammerne har vi stor forventning til, og vi er gået frem lige efter Wilhjelmudvalgets rapport med de seks, der blev nævnt. Der blev så skrevet ud til dem, og vi har fået svar tilbage, og nu forbereder vi, hvordan vi så går i gang med dem.

Tre-fire pilotprojekter vil blive støttet økonomisk med 20 mio. kr. fra den ekstrabevilling på 50 mio. kr., der afsættes på finansloven. Jeg glæder mig til det.

Så går vi til den statslige skovrejsning på bynære arealer. Regeringen vil jo forstærke indsatsen for etablering af bynære natur- og skovområder. Indsatsen vil blive fokuseret på nye statskove dér, hvor der er markant lokal opbakning i form af samarbejdsaftaler med kommuner og vandværker. I de nye skovområder indgår også betydelig åbning af naturarealer og tilgroningsarealer.

Regeringen vil også gerne medvirke til, at de nye skovområder fordeles jævnt over landet, men det er først og fremmest bynærhed og lokal medvirken, der afgør placeringen, og f.eks. sikring af drikkevand.

Det er allerede lykkedes at styrke det lokale engagement væsentligt i forbindelse med skovrejsning. Kommuner og vandværker er således i stigende grad interesserede i at bidrage med finansiering og arealer som indskud i statslige skovrejsningsprojekter.

Herved når vi længere for de midler, staten sætter af til formålet, end vi gjorde før. Hvorfor skal vi dog have en debat om, hvor mange penge der nu lige nøjagtig er på en konto i stedet for, at vi engang ville få debatten om, hvor meget vi får ud af dem? Men det er ligesom ikke noget, der er så afgørende. Skidt med, hvor meget skov

vi får, for det er mere afgørende, om man kan finde de rigtige tal.

Jeg tror, vi skal vænne os til, at det er i orden, at man behandler skatte kroner på en måde, hvor man prøver at få mest muligt ud af dem. Det er der jo ikke noget galt i. Det går faktisk rigtig godt. Kan vi så ikke bare sammen i hvert fald glæde os over det, så længe det gør det?

Så er der noget med bufferzoner. Jeg skal bare sige, at der har været forslag om at udlægge bufferzoner på 300 m rundt om de naturområder, der er mest sårbare over for belastningen med ammoniak.

I bufferzonerne begrænses udslippet af ammoniak fra landbrugets stalde og gødningsanlæg m.v. Det medvirker til at reducere nedfaldet af ammoniakkvælstof, så sandsynligheden for, at de sårbare naturområdetypers tålegrænser overskrides, mindskes.

Der er altså en række problemer, som skal afklares, før vi kan udlægge de her bufferzoner. Derfor har regeringen besluttet at afklare de udestående spørgsmål i en arbejdsgruppe. Det er bl.a. spørgsmålet om zonens bredde, naturtypernes tålegrænse og omkostninger ved udlægningen.

Udlægges der bufferzoner på f.eks. 300 m omkring de mest sårbare naturtyper, vil det i gennemsnit berøre 7 pct. af landbrugsarealet. Det er man nødt til at have med i overvejelserne, når man diskuterer det. Det kan godt være, at vi når til resultatet, men man skal vide, hvad man diskuterer, og hvad man beslutter sig for.

Jeg skal så understrege, at det kun er håndteringen af ammoniak fra stalde og gylletanke og lign., der reguleres i bufferzonerne. Arealanvendelsen som sådan vil ikke blive berørt.

Kl. 12.45

Jeg ville også gerne sige nogle ting om det nationale skovprogram, for det er et rigtig godt skovprogram og ligesom det, vi lige har sagt om adgang til naturen, skal vi så ikke glæde os over, at de mennesker, der ejer den, og de mennesker, der skal bruge og benytte den, kan gå sammen og lave en fælles aftale? Det må da være det bedste. Jeg synes igen, at vi skal interesse os for, om det er til gavn for naturen og miljøet, og ikke så meget for, hvem der har æren af, at det bliver vedtaget.

Jeg glæder mig over det nye nationale skovprogram. Jeg kan sige, at for det første vil det overordnede formål med loven i højere grad give en balance mellem hensynet til træproduktion, biologisk mangfoldighed og friluftsliv.

For det andet vil regeringen give større frihedsgrader til den enkelte skovejers måde at dyrke skov på. Krav om intensiv tilplantning, pleje og hugst i skoven afløses af større frihed til at vælge dyrkningsform. Det kan f.eks. være mere naturnære dyrkningsformer eller større muligheder for at reservere en del af skoven til at lade naturen udvikle sig frit.

For det tredje er det hensigten, at vi i den nye skovlov får skabt det bedst mulige grundlag for at beskytte og bevare den skovnatur, der er omfattet af habitatdirektivet.

Jeg vil ikke gå mere ind i det, men blot sige, at af de 50 mio. kr. er der 20 mio. kr. til pilotprojekter med national- og naturområder, 20 mio. kr. til skabelse af nye bynære skove og 10 mio. kr. til øget beskyttelse og plejeindsats i habitatområderne, genopretning af ådale osv.

Jeg havde gerne set en aftale, hvor alle partier havde været med, men desværre valgte nogle partier at fokusere mere på pengene i 2004 og 2006 end på, hvordan vi skal bruge de 50 mio. kr. i 2003. Men sådan bliver det altså.

Må jeg så sige lidt om finansieringen, hvor jeg håber, vi kan mødes næste gang: Der har i den seneste tid været nogle oplysninger fremme om, at der skulle være behov for mellem 170 og 260 mio. kr. pr. år over de kommende 10 år alene for at kunne leve op til habitatdirektivets forpligtelser. Jeg vil bare sige, at vi bruger jo allerede 152 mio. kr., bare så man husker at få de tal med, for det er så vigtigt, når man diskuterer de her ting.

Så vil jeg svare på nogle af de ting, som blev rejst i starten. Jeg hørte, at fru Pernille Blach Hansen sammenlignede nogle tal og også sagde noget om, at Wilhjelmudvalget ikke var en blomst, der var groet i ministerens have, og det sagde ministeren om Adgangsudvalget. Men bare for at vi får sat det på plads, så har jeg altid rost Wilhjelmudvalget for dets store arbejde. Jeg vil sige til fru Pernille Blach Hansen, at jeg altid har rost Wilhjelmudvalgets arbejde. Jeg har bare ærgret mig over, at den tidligere regering lagde de begrænsninger ind over for Wilhjelmudvalget, at de ikke også måtte regne i penge, sådan at vi havde en chance for at gennemføre det hurtigt. Sådan var det altså, men lad os nu glæde os over, at rapporten ligger der.

Så vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen: Nu skal vi lige have styr på de spørgsmål, som er blevet rejst omkring økonomi, og som også hr. Jørn Dohrmann rejste. Se, når fru Pernille Blach Hansen diskuterer økonomi her, så diskuteres det på følgende måde: Nu tager vi finansloven

for år 2002 fra den tidligere regering, og så sammenligner vi den dels med den finanslov, som denne her regering har lagt frem, samt med dens overslagsår frem til 2006. Sådan kan man jo gøre det.

Man kunne selvfølgelig også vælge at sammenligne pærer med pærer og appelsiner med appelsiner. Man kunne altså sige, at hvis nu det er så interessant med overslagsår, så er det jo sådan set også interessant at se på den gamle regerings overslagsår. Det skulle overraske mig, hvis jeg i dag ville få bekræftet, at den gamle regering bare lavede overslagsår for et syns skyld. Det er i hvert fald ikke de synspunkter, der kom frem under alle de finanslovdebatter, der har været.

Så lad os tage et par enkelte ting frem og kigge på dem, og nu beder jeg om, at vi bare lige et kort øjeblik holder os til de tal. Hvis vi ser på den tidligere regerings overslagsår, så når vi jo frem til, at den tidligere regering også i sine overslagsår opererede med, at der f.eks. skulle der ske en reduktion på ca. 20 pct. i Miljøstyrelsen, og der skulle ske en reduktion på ca. 22 pct. i Skov- og Naturstyrelsen.

Jeg tror, fru Pernille Blach Hansen vil sige, jo, men det er overslagsår, og man kan altid forhandle sådan nogle ting. Ja, jeg er da helt enig, for kigger man f.eks. på finansloven for 2002 og på vores overslagsår, så kan man jo se, at der pludselig kom 50 mio. kr. mere til naturområdet. Sådan er det jo, det er jo det, man forhandler om i finanslovdrøftelser. Det er der jo ikke noget overraskende i, det er det, man har gjort gennem alle årene.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Pernille Blach Hansen: Kan vi ikke aftale, at når vi sammenligner finanslove, så tager vi vores finanslove og sammenligner dem, og når fru Pernille Blach Hansen gerne ville vise, at der var lidt flere penge på den gamle regerings finanslov, så er det jo rigtigt at sammenligne de to ting. Ligeledes når vi sammenligner overslagsår, så sammenligner vi hinandens overslagsår.

Kl. 12.50

På den måde står man lige, og så viser det sig jo klart, at den tidligere regering opererede med f.eks. at reducere inden for Miljøstyrelsen med 20 pct. og på Skov- og Naturstyrelsen med 22 pct. Sådan er det, når vi ser på overslagsårene, og så ser jeg endda kun frem til 2005. Hvis man forestiller sig, at man tog med helt til 2006, som vores egne tal dækker, så må vi sige, at aftalen omkring de millioner, der blev afsat til skovrejsning, jo kun gjaldt til og med 2004.

Hr. Jørn Jespersen spørger mig – nå, men så til referatet i hvert fald – hvordan det nu var med denne her plan, denne her bekendtgørelse, ministeren har lagt frem. Det er jo så ærgerligt, at hr. Jørn Jespersen ikke vil, for jeg ville så gerne, for det er jo i den grad en glædens dag, den her.

Jo, for det første: Fuglebeskyttelsesområdet har vi nu fået fuldstændig i orden, og nu bliver det implementeret. Habitatområdet, kan man se i flere aviser, er fuldstændig i orden, nu bliver det så kørt ud i bekendtgørelsen. Og det sidste omkring hele plandelen, som man diskuterede, er bare et regelforenklingsforslag, der siger, at man i kommuner og amter godt kan begynde at planlægge at arbejde med nogle ting, man gerne ville på forskellige områder, det behøver man ikke at spørge om centralt. Men lige så snart det skal omsættes i praksis, skal det overholde hver en linje i habitatdirektivet, sådan er det bare. Og alle andre begrænsninger skal overholdes, sådan er det.

Så det er en lille regelforenklings, og det er jo lidt ærgerligt, at man ikke kan få lov til at fortælle om sådan nogle ting, for vi skal også glæde os over nogle gode ting indimellem. Men o.k., det er altså baggrunden for det.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige: Jeg er sikker på, at hr. Keld Albrechtsen vil møde op igen, men som hr. Keld Albrechtsen vil have forstået ud fra denne debat, så er jeg altså nødt til at sige, at det var rigtigt, hvad hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti nævnte i forbindelse med overslagsårene. Jeg synes, at vi skal tage en debat om det, vi og hr. Keld Albrechtsen, og så skal det ikke afhænge af, om man har indgået et forlig med den tidligere regering eller ej. Jeg synes, at vi skal åbne op for, at vi får en rigtig god debat, som vi plejer, og det er vi klar til.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

To korte bemærkninger, først fru Elsebeth Gerner Nielsen og derefter fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Miljøministeren sagde i sit indlæg, at der ikke er så stor grund til at interessere sig for BO-årene, for det kan ændre sig. Sådan var det også for den tidligere regering, det er helt rigtigt. Der var

ikke altid en tæt sammenhæng mellem BO-årene og så det, den endelige finanslov endte med.

Men som jeg læser miljøministerens svar og notat om det her spørgsmål, så er det sådan for den nye regering, at der faktisk fremover vil være en tæt sammenhæng mellem BO-årene og finanslovbevillingen.

Miljøministeren har nemlig i et svar til Miljøudvalget svaret følgende: I forhold til BO-tallene på den gældende finanslov 2002 er der tale om relativt begrænsede afvigelser. Såfremt det tages som udgangspunkt, at der også i de kommende år vil være en nærmere sammenhæng mellem BO-tallene i et år og de aktuelle FL-tal for samme år end hidtil, må BO-tallene på det nu foreliggende finanslovsforslag 2003 vurderes at give en realistisk beskrivelse af udviklingen i Miljøministeriets budgetramme i de kommende år.

Så er det jeg gerne vil vide: Hvordan vil miljøministeren så overhovedet finde driftsmidler til at finansiere de nye naturparker, man nu planlægger?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen har jo lige vist, hvorfor miljøministerens hidtidige indlæg ikke helt holder vand, for ministeren har jo selv over for udvalget oplyst, at de tal, som regeringen nu lægger frem for de kommende finansår, er meget mere bindende, end det tidligere var tilfældet.

Men jeg vil også godt kvittere for, at miljøministeren her anerkender, at der er stor forskel på i tal, i hårde facts, hvad den nuværende regering og den tidligere regering vil gøre. Der vil jeg bare bede om, at ministeren bekræfter, at ud fra de tal, som Miljøministeriet og ministeren selv har udleveret i finanslovforhandlingerne, er der over en 4-årig periode tale om en difference på knap 0,5 mia. kr. Er det ikke korrekt, at det er det, den nuværende regering både har sparet i år, planlægger at spare i 2003 og også vil spare i 2004 og 2005?

Hvis ministeren synes, at det er for meget, og at vi går ud i noget, der er bliver for fiktivt, så vil jeg bare gerne bede om en bekræftelse af, at i 2002 har den nuværende regering sparet 111 mio. kr. på naturen i forhold til den tidligere, og næste år bliver det 138 mio. kr., den nuværende regering vil spare i forhold til den tidligere.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Tak for svarene. Så må vi jo uanset alle uenigheder gøre et forsøg igen næste år.

Men jeg havde et spørgsmål, som jeg tror, ministeren ikke fik besvaret, og det var vedrørende den bemærkelsesværdige historie, der er i Ekstra Bladet i dag, om, at ministeren skulle være blevet underkendt af statsministeren på spørgsmålet om bevillingen af 20 mio. kr. til Lomborgs institut.

Nu ved jeg ikke, om ministeren kan svare allerede nu, det synes jeg egentlig kunne være rart. Ellers vil jeg selvfølgelig stille ministeren et spørgsmål om, hvad det er for en sag.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg synes da, vi skal tage det sidste spørgsmål først. Jeg tror altså ikke, men jeg kan jo ikke vide det, at det kan komme som en overraskelse for ret mange, at miljøministeren godt kunne lide det nye miljøinstitut.

Når jeg tænker på, hvor mange § 20-spørgsmål jeg har fået, hvor mange diskussioner og samråd jeg har været til, hvor jeg skulle forsvare, at jeg kunne lide miljøinstituttet! Nu forstår jeg så, at jeg lidt er i den situation, hvor jeg skal sige, at jeg er helt sikker. Ja, det kan jeg sige: ganske sikker.

Det er glædeligt for miljøministeren, at der er kommet 5 mio. kr. på det nye miljøinstituts budget, det er rigtigt, og jeg glæder mig over, at der er kommet 50 mio. kr. til natur. Ja, jeg skilter endda med det, jeg rejser næsten rundt med det og siger, at det er altså penge, miljøministeren har fået på sit budget. Det ville da også være underligt, hvis miljøministeren skulle være ked af, at man fik penge, især til nogle sager, som man selv har talt meget om og sagt er en god idé.

Så det kan jeg fuldstændig bekræfte, hvis hr. Keld Albrechtsen gerne vil vide, om miljøministeren synes, det er en god idé. Ja, det gør han, helt klart, og det er indgået i de finanslovforhandlinger, der har været, i lighed med de øvrige ting, der er aftalt på finansloven. Så det er miljøministeren endog særdeles godt tilfreds med, for jeg håber nemlig, som jeg har sagt, at vi kan bruge de ting til at få mest miljø for pengene osv. Men det er jo en diskussion, jeg har, tror jeg nok, brugt meget taletid på.

Så er der spørgsmålet omkring økonomi. Se, det er det, diskussion drejer sig om lige nu, og det er det, der er så bredt favnende, når man dis-

kuterer en finanslov. Jeg ved det, for jeg kender det spørgsmål, der er stillet, og fru Pernille Blach Hansen har også sagt til mig, at det er det, man vil have. Man vil have, at ministeren skal opgive, hvordan det ser ud med hensyn til den finanslov, som den gamle regering havde vedtaget, og så de reduktioner, der fremkommer i den nye regerings overslagsår.

Jeg medgiver, at der sikkert ikke er mange, der ved alt det, men det er jo også i den grad et spørgsmål om at sammenligne æbler og appelsiner, og det er svært selv for fru Pernille Blach Hansen. Ellers er det jo bare at gå ind at kigge på regeringens overslagsår, og der kommer vi frem til – når vi ser på den tidligere regerings overslagsår – at det ser helt anderledes ud. Jeg synes bare, man skal gå ind og se på dem, de findes jo, man kan bare slå op i sin egen finanslov, som man vedtog, der står tallene for alle overslagsårene jo.

Jeg var da glad for at høre hr. Jørn Jespersen sige på et tidspunkt i debatten, at han måtte erkende, at overslagsårene viste et fald, men det ville aldrig være kommet igennem med SF. Det må jeg så tage til efterretning, at SF ikke ville have accepteret, at de to tidligere regeringspartier kom igennem med det. Det ved jeg jo ingenting om, jeg kender ikke forhandlingerne. Men jeg var glad for, at hr. Jørn Jespersen bekræftede, at det havde han i hvert fald kunnet se. Jeg tror altså også, at de to tidligere regeringspartier kunne se det, hvis man går ind og kigger på tallene, og det er dem, man skal sammenligne.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne understrege over for miljøministeren, at det, vi sammenligner, er budgetoverslagstal, den gamle regerings budgetoverslagstal, og den nye regerings budgetoverslagstal, og der kommer vi frem til en væsentlig besparelse.

Så siger miljøministeren: Jamen hvorfor skal vi nu interessere os for alt det her med pengene? Hjemme i min familie har vi tit snakket om det med penge, og så er der altid en, der har sagt: Det med ikke at snakke om penge kan man tillade sig, hvis bare man har dem. Men jeg vil gerne understrege over for miljøministeren, at miljøministeren ikke har pengene. Miljøministeren kommer i den grad til at mangle penge de kommende år, og jeg ved ikke, hvem der skal hjælpe ministeren med at finde dem.

Derfor vil jeg gerne vide, hvad de penge, som nu er afsat, de 50 mio. kr., som miljøministeren

bliver ved med at sige er nye penge, men som jo i virkeligheden er fundet inden for miljøministerens egen ramme, skal anvendes til. Kan miljøministeren bekræfte, at mindst 20 mio. kr. vil blive brugt til at købe jord, som skal bruges til naturparker? Eller skal de 20 mio. kr. bare bruges til nye rapporter og nye beskrivelser, altså bare til papir? Får vi noget miljø for de 20 mio. kr.?

Kl. 13.00

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg føler lige anledning til at rette miljøministeren i en misforståelse, for det tror jeg bestemmer var tale om.

Der er ikke tale om, at vi står her og sammenligner en finanslov, den tidligere regering havde vedtaget. Det, jeg har bedt om tal på, som ministeriet har leveret til mig, er det forslag til finanslov, den tidligere regering havde fremsat, men som ikke nåede at blive behandlet, fordi der blev udskrevet valg. Så det er sådan set de samme tal, vi sammenligner, og det er jo Miljøministeriet, ministerens eget ministerium, der har sat tallene op for os. Så det er ikke æbler og pærer. Det er ministerens egne embedsmænd, der har givet de her tal. Det er dem, jeg forholder mig til.

Jeg har oplyst i mit tidligere indlæg, at der alene i 2002, dvs. det år, vi har nu, er en besparelse på miljøområdet for den nuværende regering på 111 mio. kr., og at det over en 4-årig periode betyder, at den nye regering faktisk skærer næsten 500 mio. kr. af naturindsatsen. Når ministeren overhovedet ikke kommenterer det, må jeg jo tage det som en bekræftelse.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Må jeg først sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at der er et glædeligt budskab: Den tid er ovre, hvor man kun producerede rapporter for rapporternes skyld og forhindrede dem, der lavede dem, i også at regne i penge. Det skete, da man fik en ny regering, så var det slut. Så det er da en glædens dag.

Jeg er enig i, at det er trist at se, at Wilhjelmudvalgets rapport aldrig fik lov til at begynde at behandle økonomi, selv om de selv gerne bad om det og gerne ville det. Det er ærgerligt, men sådan er det. Derfor vil jeg bare sige, at der bliver ikke nogen nye rapporter, man skal til at lave om det her, og det har jeg jo svaret på nogle gange, når jeg har diskuteret naturparker.

Jeg har bare sagt: Man er nødt til at forstå, at de naturparker skal etableres på en sådan måde, at man får et medejerskab til dem. Det gælder den lokale befolkning, det gælder de kommunale og amtskommunale myndigheder, det gælder erhvervslivet. Det kan godt være, man ikke kan lide den tanke, at vi tager den tid, men jeg mener, at vi skal tage den tid. De der naturparker skal ligge der i meget, meget lang tid, og der er intet, man får så godt et naturmiljø ud af, som at de, der bor der, også er en del af det fortsatte liv på stedet og føler et medejerskab til det. Føler man et medejerskab, er det utroligt, som det kan udvikle sig.

Derfor er det, jeg bare siger: Sådan kommer det til at gå, og de penge skal bruges til det, og jeg sagde faktisk i min tale, at de 50 mio. kr. skulle fordeles med 20 mio. kr. til de her naturparker, 20 mio. kr. til skovrejsning – som jeg glæder mig over vi får utrolig meget ud af, for der er så mange, der gerne vil være med til at lave projekterne sammen med os, og det synes jeg vi skal glæde os over – og 10 mio. kr. til habitatområderne. Det er på den måde, som de 50 mio. kr. kommer til at blive anvendt. Jeg siger bare, at når man diskuterer de her procentsatser, skal man altså huske overslagsårene. Jeg bekræftede kun, fordi jeg fik et spørgsmål om det, hvordan overslagsårene gik for den gamle regering. De gik sådan her på naturområdet.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål. De 20 mio. kr. til naturparker, hvad vil de helt konkret blive anvendt til? Der skulle ikke bruges penge på at sikre medejerskab, det kræver bare, at snakketøjet er i orden. Hvad skal de konkret anvendes til? Vil der blive købt jord for de 20 mio. kr.? Med andre ord vil de blive brugt på natur? Er det sådan, at vi kan være sikre på, at de 20 mio. kr. rent faktisk går til miljøforbedringer, til naturforbedringer?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen jeg kan sandelig godt forstå fru Elsebeth Gerner Nielsen. Hun har lært af historien, at man skal være sikker på, at de penge, der bliver afsat, også går til naturen og miljøet, for når man kigger tilbage, kan man jo godt se, at der har jo været mange spændende projekter gennem tiden. Så det er jeg sådan set meget enig i. Den diskussion har man lige haft om alt med De

Grønne Guidere og alle de ting der, om man var for grønne fonde eller ej. Der kunne man ikke sige, hvor pengene var henne.

De her 20 mio. kr. er fuldstændig udmøntet til de naturparker, men det ville dog være sjældent, at jeg som minister skal stå og sige to ting, der er direkte modsatte, sige: Det gælder om et lokalt medejerskab, det gælder om, at alle føler, at det er det rigtige, vi gør nu, og i øvrigt kan jeg fortælle, hvad de 20 mio. kr. skal bruges til.

Så ville der da nok sidde nogle udeomkring og spørge: Hvor er det medejerskab da lige blevet af, når vi alle sammen skal være med på ministerens idé?

Kl. 13.05

Nej, sådan er det ikke. De 20 mio. kr. er reserveret, og det er første gang i forhandlingerne, at jeg nu hører, at man er nervøs for, om de 20 mio. kr. nu ikke er for meget. Altså indtil nu har jeg hele tiden hørt, at 20 mio. kr. vil være for lidt, og det er måske også min bekymring, så kan det være, der kun bliver to projekter, men nu må vi se.

De 20 mio. kr. kan jo bruges til mange ting. Det kan være, at der skal være en mindre intensiv drift, det kan være, at der er nogle områder, som vi skal gøre en ekstra indsats for. Jeg ved det ikke, men jeg ved, at når man laver et pilotprojekt, så er det simpelt hen, fordi man skal udvikle, hvad der skal indeholdes i de projekter, som vi sammen kan blive enige om.

Vi vil jo fra ministeriets side – og det tror jeg også fru Elsebeth Gerner Nielsen vil være glad for – stille nogle krav om, at det også skal ske sådan, at vi kan sikre den unikke natur. Altså det er ikke bare et spørgsmål, om man er enig, vi har jo også nogle krav til, hvordan vi fra vores side vil have det. Så vi er alle sammen en part i den debat.

Men ja, jeg kan forsikre, at de 20 mio. er tiltænkt at skulle komme naturen til gode.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til miljøministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens målsætning for påvirkning af naturarealer og vandmiljø med næringsstoffer fra landbruget og andre forurenere, så tålegrænserne overholdes, iltsvind undgås og grundvandet bevares meget næringsfattigt?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL). (Forespørgslen anmeldt 3/10 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/10 2002).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg gør opmærksom på på nuværende tidspunkt, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til tirsdag den 26. november 2002.

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Forureningen med næringsstoffer i det danske miljø er jo i dag måske omkring ti gange så stor, fem til ti gange så stor i hvert fald, som i det oprindelige landskab, og kendsgerningen er jo, at det allerede nu har fået dramatiske konsekvenser, nemlig iltsvind og fiskedød i vores farvande. Vi kender det helt uhyggeligt fra i år, hvor store mængder døde fisk drev ind på vore kyster.

Naturen kan ikke tåle de tilførsler, som i øjeblikket kommer til den. Vandmiljøplan I og Vandmiljøplan II har ikke kunnet løse problemerne. Der er meget langt igen. Groft sagt kan man jo sige, at der er vi kun nået halvvejs med hensyn til at begrænse mængderne af gødnings-tilførsel til miljøet i forhold til Vandmiljøplan I og Vandmiljøplan II.

Det, der er min bekymring og grunden til, at vi fra Enhedslistens side har rejst den her debat i dag, er, at der ser ud til at blive et slip, fra Vandmiljøplan II standser og så til, at der kan gøres en ny indsats, og ministeren havde i første omgang – men det håber jeg så at få ændret i dag med den her debat – tænkt sig, at der først skulle ske noget i næste folketingssamling, altså om et års tid.

Jeg håber at få en klar melding fra regeringen om, at nu er det ikke flere redegørelser, vi først og fremmest har brug for, nu er det handling. Vi ved jo godt, hvad der er galt, og vi ved jo godt, hvad der skal gøres og kan gøres her og nu for at